

Siktet for drap

Dagblad-redaktør John Olav Egeland og krimreporter Lars Erik Nygaard i VG nekter for at medias dekning av Orderud-saken har påvirket folks moral. Les fra debatten på Mack-kjelleren. Side 3

De store taper

Neste års semesteravgift kan ramme TSI og Studentsamfunnet fordi bevilgningene blir lavere. Universitetet betaler ikke for lovpålagt studentdemokrati. Side 4

Praksis i Brussel

Tage Robertsen fra Tromsø får jobbe med hovedfagsemetnet i sosialøkonomi når han reiser 12 måneder til Brussel. Leonardo-programmet gir uante muligheter. Side 6

Akademikere sakker akterut

Om ti år kan 23.000 samfunnsvitere og humanister stå uten relevant arbeid. Karakterene teller ingenting, viser ny undersøkelse. Side 7

kultur

Domstilt Pinochet

Den eldgamle eks-diktatoren gir internasjonalt rettsvesen en historisk utfordring. Det er slett ikke sikkert han blir straffet for 17 års tvang og tortur i Chile. Side 26-27

Fjellsto Zapffe

Hundreårsjubilanten blir feiret både sindig og sinnrikt, og en ny biografi ligger klar til nedslag. Side 19

Gourmetmåltid til 30kr

Gastronomiske utskjelseter gir ofte økonomisk baksmell. En kjøkkensjef med kulinarisk kompetanse leder studentene inn på den smale svinesti. Side 28

Sjurrealistisk

Tvers gjennom tvers, sa Ryvold. Og sjura flaug. Les vår omtale av asjuravisen. Side 23

meninger

Leder

Vekk med politikerstudenten Side 2

Kronikk

Tromsø cand.fred. Side 2

Leserinlegg

Åpent brev til redaksjonen
Kommentar til anmeldelse av Kjellerdypet
Vedrørende «UB bankerott» Side 14

Husk Utopia på Internett:
WWW.UTROPIA.ORG.UIT.NO

If you want peace, prepare peace

Utopia var eneste norske pressekorps på fredskonferansen i Montenegro

Side 24-25

Utopia

Studentavisa i Tromsø

- Nr. 14
- 27. oktober 1999
- Uke 39
- 24. årgang

Universitetet til kamp for heltidsstudenten

FOTO: MARIT LØSNE

Studentene må få mer penger. Dette er essensen i et historisk vedtak fattet av styret ved UiTø. Universitetet vil ikke at studenter skal pendle mellom jobb og skole, og løsninga er bedre studiefinansiering.

UiTø er det første universitetet som tar prinsipielt standpunkt i denne saken, og styret får, med unntak av NTNU i Trondheim, uforbeholden støtte fra de andre universitetslederene. På landsbasis har 59% av studentene jobb ved siden av studiene, og vekttallsproduksjonen går nedover, både i Tromsø og landet for øvrig.

– Det å ha nok penger er en viktig del av studiemiljøet, sier prorektor Noralv Bjørnå.

Side 5

Vevd i verda – verda i Tromsø

Tromsø utvider sin antirasistiske sone. Flerkulturell solidaritet med grunntema samisk – afrikansk er samleparaply over Tromsø by i disse dager.

Side 16-17

Den store tøffeltesten

I en jungel av tøffeltilbud krever det kløkt og penger å velge riktig utseende og komfort når eksamen nærmer seg.

Side 11

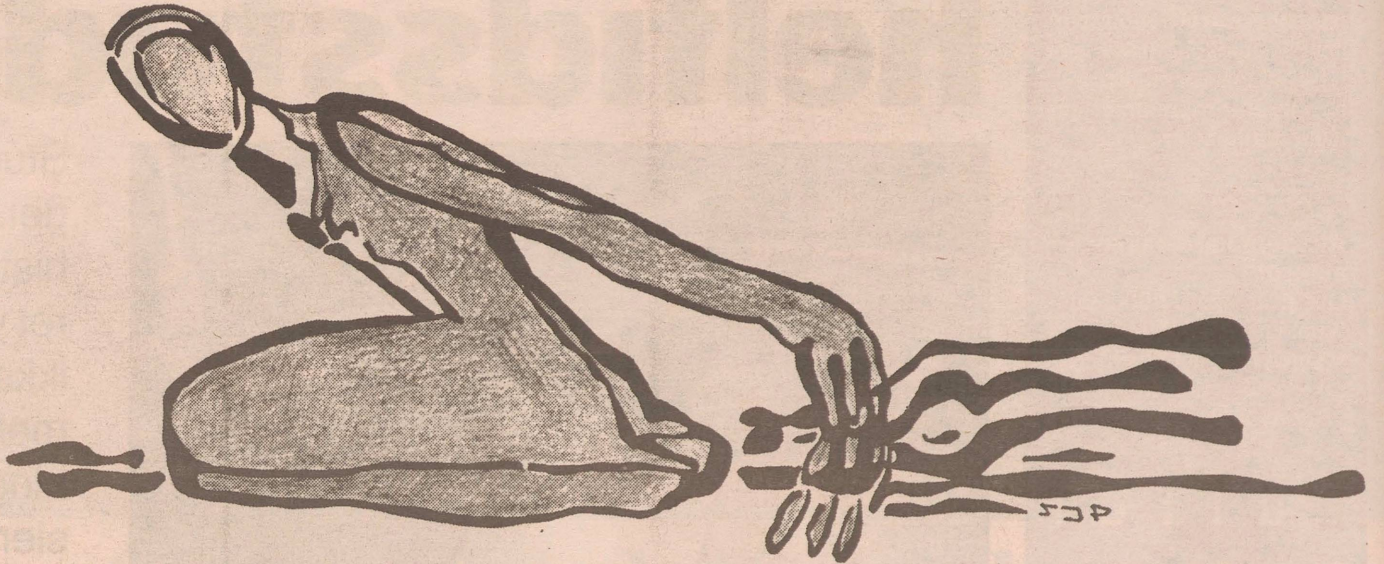
Vekk med politikerstudenten

Vi har blitt vår egen lykkes smed – det har over nitti prosent av studentene forstått. Å smi for andre er forbeholdt de ytterst få, i hvert fall ikke gjennomsnittstudenten. Det har ingen hensikt å springe rundt som drittunger og annonsere sin fantastiske mangel på innflytelse. Apatisk er studenter på ingen måte når de lar være å gå i demonstrasjonstog – man har funnet nye uttrykksmåter, som ikke er rettet mot Soria Moria – verken tankeopprør eller aksjonisme. Hvorfor klager man gang på gang på at studenter er late, passive og uengasjerte? Det er jo det reneste tøv. Våre foreldre bruker stadig mer tid foran TV og blir senere, mer passive og mindre engasjerte for hvert år. Unge studenter hardere, og mange ser over landegrensene med studier og karriere. Hvorfor kommer ikke institusjonene etter?

■ I Oslo kan regjeringen smykke seg med at litt over 99 prosent av studentene er enige/ganske enige i forslaget til statsbudsjett for neste år. Det stod usle 3-400 studenter utenfor Stortinget for å protestere mot «katastrofebudsjetten» forrige onsdag. Tromsø er litt dårligere enn Oslo: i overkant av 90 prosent gir sitt stilltiende samtykke til regjeringen. Dette er helt og fullt forståelig. Hvorfor falle ut av hverdagen i et anakronistisk show som står til terningkast én? Hvorfor kaste bort tid og krefter på et signal som sendes og mottas i alle tilfelle? Kan studentene sette så stort press på stortingspolitikere at de bortprioriterer tunge, erfarne lærerorganisasjoner og et ramaskrik om personskatt? Er det ikke bedre å innse at man står på et for kort mellomstadium i livet til å bruke tiden ufornuftig og stressende? De beste akademikerne klarer å komme videre til posisjoner der spesialisert kunnskap gjør en forskjell, uavhengig av promillesvingninger på et statsbudsjett. Disse har hatt hendene fulle under utdannelsen.

■ Hva om studenter beveger seg bort fra gammeldagse demokrati virkemidler og deltakelse i politikken under studiene? Kanskje er tiden med politisk engasjement over, og unge finner sin hylle i samfunnet uten å ofre tid på organisering. Studentene ligger i tet og kjemper sin kamp innad for sine egne vilkår i framtiden. Ingen spør om man har trasket i tog uvitende hva man demonstrerer mot eller om man har vært med i en eller annen ukjent organisasjon på fritiden. Kanskje er sjansen like stor for å brenne seg ut og miste initiativet hvis lampen skal lyse til alle tider utdannelsen igjennom. Kanskje slutter engasjementet helt, kanskje er myten om interessekampen i studentdemokratiet død og begravet om noen år.

Tromsø Cand. fred

Mette Strengenhagen er filosofistudent og sitter i programkomiteen for konferansen fredsbyggende arbeid i høyere utdanning.

Denne kronikken skal være full av skryt. Jeg vil skryte av universitetsledelsen, høgskoleledelsen, fagmiljøene, UNESCO, politikerne og studentene. Endelig skal vi få noe til. Sammen. Og i og med at det er fredsbyggende arbeid vi skal fokusere på i framtida, er det jo en god begynnelse at vi alle er enige. Om kort tid utdanner Universitetet i Tromsø studenter i fred.

Starten er så god at vi godt kan leve videre på den en stund til. Smak på dette: Studentene har gjennomført universitetets første fredsuke med spennende tanker og friske debatter. Om et halvt år er Universitetet- og Høgskolen i Tromsø i samarbeid med den norske UNESCO-kommisjonen vertskap for konferansen om fredsbyggende arbeid i høyere utdanning, og på SV-fakultetet er det satt ned en gruppe som skal jobbe fram et forslag om mastergradsstudier i fred. Rektorene våre, Tove Bull og Lisbeth

Studentene har gjennomført universitetets første fredsuke med spennende tanker og friske debatter.

Halse Ytreberg følger entusiastisk med. Til alt overmål støtter undervisningsdepartementet Fredskonferansen, og avventer det videre arbeidet. Det nye årtuset starter med et utropstegn i fredskultur. I Tromsø. Bare fordi UNESCO fant et hull i utdanningssystemet, og Ole D. Mjøs med en håndfull studenter tok utfordringa.

Ta fram pløgen

Men det er mye mark som må pløyes. Det er ikke en gang sikkert at vi har funnet det rette jordstykket ennå. På kanten av et nytt årtusen bebor vi en verden med konfliktbilder som blir stadig mer innfløkte. Vi er vitner til etniske konflikter, ressurskonflikter, økonomiske konflikter, religiøse konflikter og ubestemmelige konflikter. Resultatet er hjelpeløse ofre og alvorlige konsekvenser for livsgrunnlaget og livskvaliteten. Et tilbud om fredsutdanning i Tromsø bør derfor vokse fram gjennom alle instituttene; med innspill fra både økonomer og marinbiologer, medisinere og filosofer.

Det er fint at samfunnsviterne allerede har begynt å tenke, men dette må ikke bli ei sovepute for de andre fakultetene. Vi har alle kunnskap, ideer og drømmer som kan være med på

å forme et fag ingen riktig vet hvor skal ende. Det er behov for utradisjonell tenkning, både i forhold til fagets innhold og undervisningsformer. I så måte er studentenes rolle sentral i det videre arbeidet. Den yngre generasjonen akademikere er ikke så fastgrodd i gamle filosofier og analytiske verktøy som sine litt eldre, etablerte kolleger kan ha en tendens til å være. Men skal studentene involveres, må det gis rom til dette innenfor de allerede eksisterende fagene. Ved minimale endringer på fagplaner kan det åpnes opp for at studentene allerede nå må forholde seg til fredsperspektivet i sin egen utdanning. En slik dialog mellom de nytenkende og de etablerte er det som må til for å utforme et tilbud i fredsutdanning som har relevans inn i et nytt årtusen.

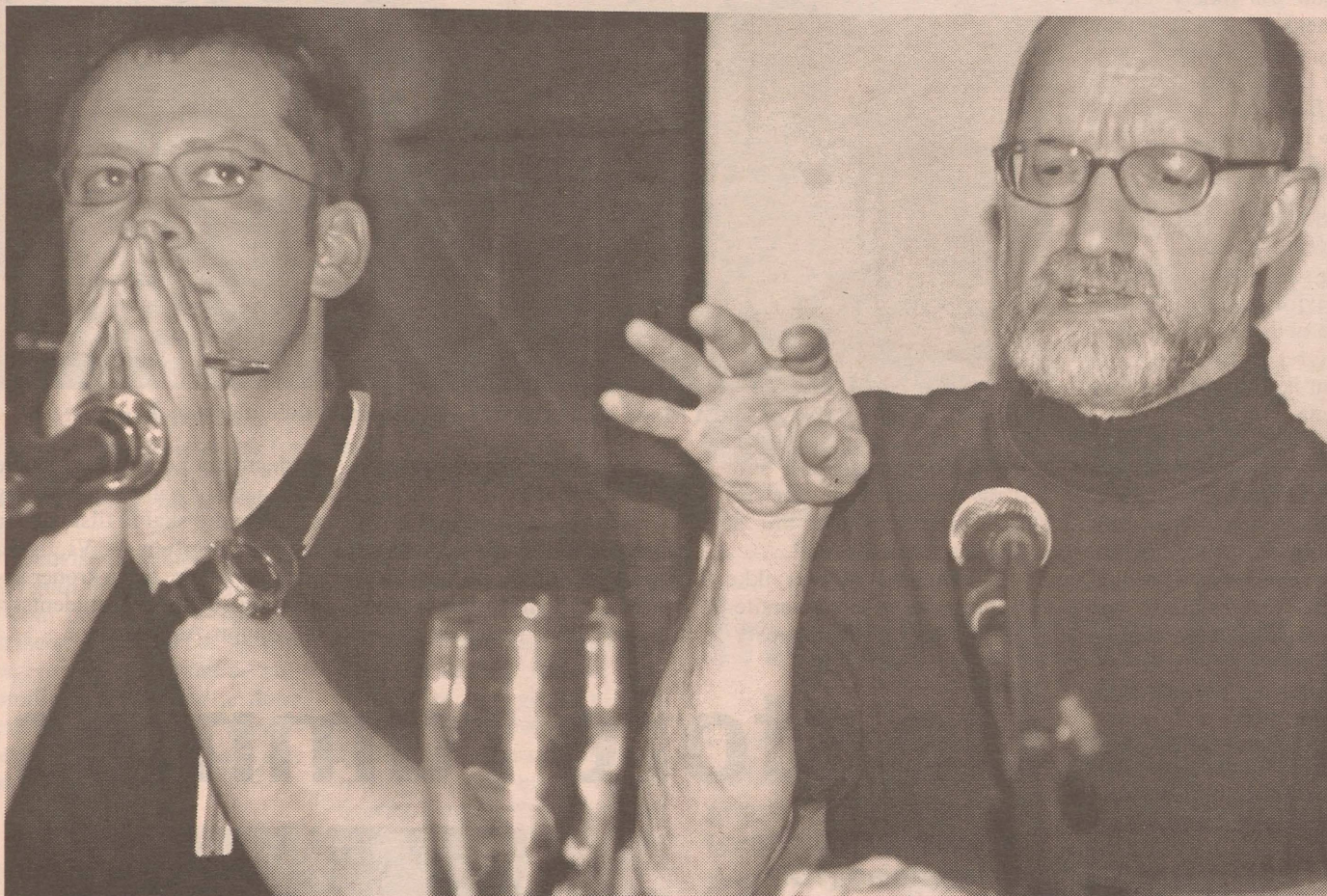
Akademisk utfordring

Det er kanskje heller ikke så viktig hvorvidt fredsstudiet i Tromsø til slutt blir en mastergrad, et institutt eller et tverrfaglig sammensurium. Prosessen fram mot et etablert fagtilbud er vel så verdifull. Hovedårsaken til mangelen på engasjement. I tida som kommer, har alle vi som er knytta til den høyere utdanninga i Tromsø en unik mulighet til å engasjere oss i en akademisk hverdag som gir ringvirkninger i andre deler av samfunnet. Det er med dette at denne kronikken blir mer enn skryt. Den er en utfordring også.

Dødsengel eller Synnøve Solbakken?

Pressens fremstilling av trippeldrapssaken

MOTSETNINGER: Løssalgspresen, her representert ved VGs Nygaard (t.v.), var sterkt uenig med medieforsker Allern.

Er den stadig økende kommersialiseringa av media med på å flytte grenser for hva som spys ut av eteren? Truer ytringsfriheten rettsikkerheten? Er det etisk redelig å la anonyme kilder få boltre seg fritt med dømmende uttalelser?

Vegar Andreassen
Hanne Stien (foto)

Dette var noen av problemstillingene som ble drøftet i et debattmøte om norsk kriminaljournalistikk på Mackkjelleren sist fredag. Debatten var i regi av Troms Journalistlag, og panelet bestod av John Olav Egeland (politisk redaktør Dagbladet), Lars Erik Nygaard (krimreporter VG), Sigurd Allern (medieforsker), Erling Læg Reid (NRK) og Vidar Stensland (leder for Riksadvokatenes medieutvalg).

Trippeldrapssaken

Trippeldrapet på Orderud gård var den naturlige inngangsport til debatten: Hvordan har media behandlet saken? Egeland mente at denne saken er spesiell, men også en del av en norsk tradisjon der enkeltsaker står frem symbolsk.

– Dette er blitt borte. Nå har medias behandling av saken overtatt søkelyset, hevdet Egeland. Dette er ikke et riktig bilde, i følge Dagbladredaktøren.

– Saken er ikke medieskapt. Det er sakens karakter som gjør den så omtalevennlig. Det er her snakk om et trippel-

drap som kom etter flere attentatforsøk. En familieføide er avduket, og fire personer med ulike interesser er siktet, uten at noen tilståelser er gitt. Kanskje kommer ikke saken en gang for retten.

In medias race

I denne tåka skal media navigere, og panelet var enig i at saken både hadde samfunnsmessig betydning og var i offentlighetens interesse – og at overtramp var blitt begått. Likevel mente ikke Egeland at det her var snakk om en massiv utglidning: – Visst er det mange svakheter i dagens kriminaljournalistikk. Hovedtyngden av den er moden for reform, sa han, og pekte på den ensidige fokuseringa på handlinga, og avhengigheten av politi- og rettskilder. Men å bruke det pressemeteorologiske fenomenet *blodtåke* for å beskrive den, er likevel ikke på sin plass. VGs Nygaard støttet en slik oppfatning:

– Medias dekning av denne saken er ingen trussel for rettsikkerheten, sa han, og sparket derimot til de involverte partene. Advokatene, for eksempel, er kun opp tatt av sin klient og kan således forvreng informasjon til sin klients vinning, sa han.

– Vårt mål er å få ut mest mulig informasjon, minst mulig påvirket av andre aktører, hevdet VG-reporteren, men han tok samtidig kritikk for at enkelte aktører var blitt referert for ukritisk i denne saken.

Kommersialisering

Medieforsker Allern mente at når VG har skrevet 293 sider og hatt 36 hovedoppslag om Orderud-saken, er dette av kommersiell interesse, noe også nyhetsredaktør i VG, Torry Pedersen, har bekreftet:

– Vi driver ingen pølsebu. Vi er en milliardbedrift.

Dette mente Allern var betenkelig. Nyhetsterskelen blir lav; uvesentlig og forvirret informasjon blir formidlet, anonyme kilder får boltre seg fritt, og nidportretter blir konstruert, sa han, og påstod at hele saken er kjørt som underholdning. På dette punktet var NRKs Læg Reid helt enig:

– Viktoriatida er over; moralen faller der kommersialiseringa starter, hevdet han – leserne vil ha kamp, drap og sex.

Rettsikkerhet

Advokat Stensland poengterte at Orderud-saken representerer noe nytt. Hensynet til personvern har måttet vike i ei massiv fokusering på navn og detaljer. Videre påpekte han sakens betydning for etterforskninga; vitnene kan nekte å uttale seg, eller bli påvirket til å endre sine forklaringer, og i verste fall kan man risikere feilaktige kjennelser.

Grensesprengning

Dekninga av trippeldrapet har utvilsomt bidratt til å flytte moralen i samfunnet, påstod Allern, men fikk ikke full støtte av representantene fra løssalgspresen.

– Vi har definitivt beveget oss over en grense, sa Egeland, uten at verken han eller Nygaard ville godta at de har bidratt til ei moralsenkning hos sine lesere. Preserepresentantene godtok ikke Allerns slutning om at summen av informasjon danner en folkedomstol.

– Offentlighetens interesse og informasjonsformidling er det viktigste å ivareta, hevdet Nygaard.

Utopia

Studentavis / Tromsø

...er et organ for studentene i Tromsø. Avisen gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Andreas Høy Knudsen

Kulturredaktør:
Inger Nilsson Bråtveit

Deskansvarlig:
Ole Martin Jenssen

Fotoansvarlige:
Hanne Stien
Marit Ljøsne

Internettansvarlig:
Harald Groven

Redaksjonen:
Anders Lilleheim, Anne-Britt Hofstad, Asbjørn Bartnes, Hadi Lile, Hallgeir Løland Torpe, Ingrid Hedlund, Irene Foss, Kari Mette D. Eliassen, Krister Brandser, Marianne Søndmør, Marte Bull-Njaa, Mette Strengehagen, Michael Wynn, Mikael Kahn, Mona Varpe, Per Steinar Moen, Ragnhild Vik Nilsen, Reidun Faye, Rune Thomassen, Siri Jeanette Pedersen, Siri Vaggen Olsen, Siv Tofte, Stian Andreassen, Thomas Johansen, Tori Falck, Trine Andreassen og Vegar Andreassen

Adresse:
Universitetet – SVF
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66 (Desken)
90 52 56 03 (tips og saker)
97 65 08 41 (annonse)

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no
Internett:
http://www.utopia.no

ISSN:
0806-9611

Trykk:
Bladet Tromsø,
Opplag:
5000
Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud

Neste deadline:
4. november 1999
Neste utgivelse:
10. november 1999

Drastiske velferds-kutt

Hvis universitetet hadde betalt for lovpålagt studentdemokrati, kunne semesteravgiften reddet de store studentorganisasjonene. Potten er ikke stor nok til å dekke studentstyrets egne utgifter.

Andreas Knudsen
Marit Ljøsne (foto)

En stor del av semesteravgiften går i dag til driften av studentstyret – på bekostning av andre studentorganisasjoner.

– Universitetet skal betale for studentstyrets drift, hevder Arne Gya fra studentstyret. Han satser på å jobbe hardt for å få ny ordning fra neste år. Økonomidirektør Harald Solvang på Universitetet i Tromsø sier til Utopia at dagens nivå er det universitetet ønsker å ligge på. Med nedgang i studenttallet i Tromsø blir det stadig mindre å rutte med for studentorganisasjonene. 370 kroner per hode er samme som i fjor, samtidig som utgiftene er stigende.

Vet ikke summen

Semesteravgiften fordeles lenge før man vet hvor stor pengesummen blir. Studieavdelingen er tilbakeholden med å angi prognoser for studenttallene:

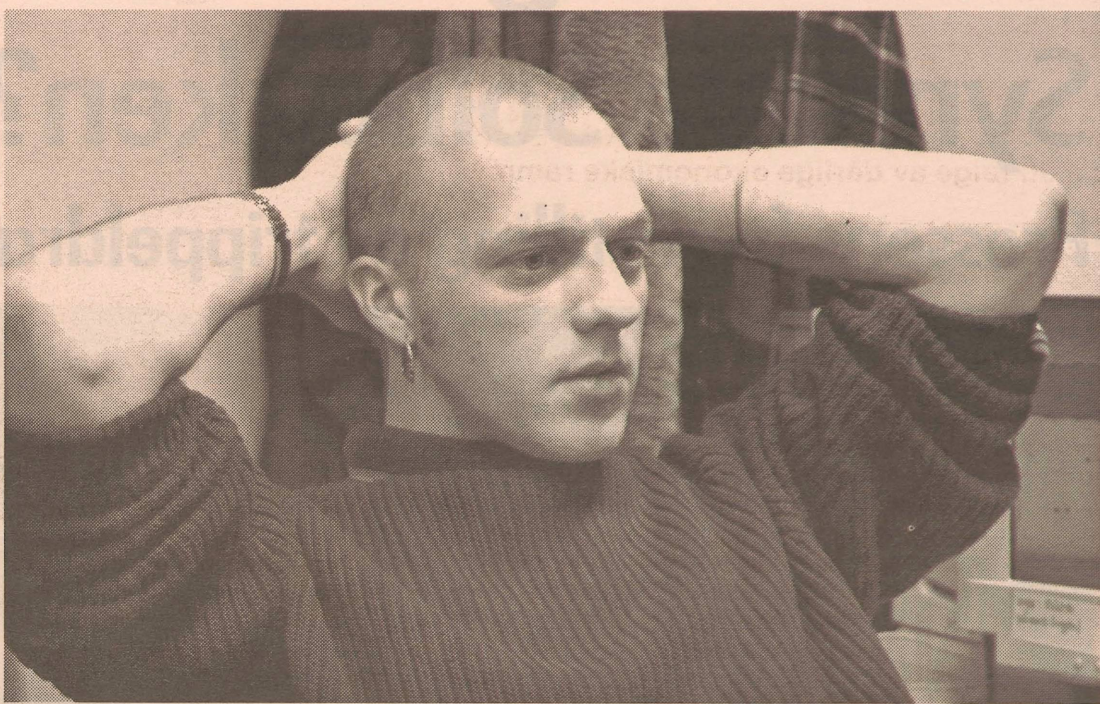
– Høsten for to år siden gikk vi ut med et tall, så bommet vi med 2-300. Da fikk vi en alvorlig smekk, så det kan vi ikke lenger gjøre, konstaterer opp-taksleder Espen Dybwad Christensen. Beregninger viser at usikkerheten tilsvarer omtrent 150.000 kroner.

Studentstyret selv i overskudd

Samtidig som de store studentorganisasjonene forespeiles alvorlige nedskjæringer, sitter studentstyret på overskudd fra 1998 som ikke er foreslått benyttet ennå.

– Dette er noe vi diskuterer nå, forsikrer nestleder Asbjørn Moe. Etter studentstyrets mening er universitetets manglende betaling for studentdemokratiet hovedårsaken til pengemangelen. Universitetsloven slår fast at studentene skal ha sine organisasjoner, men administrasjonen i Tromsø betaler ikke for drift.

– Universitetet ser ikke for-

STRAMT BUDSJETT: Asbjørn Moe i studentstyret får mindre å dele ut neste år.

skjell på organisasjoner som TSI og studentstyret, sier Asbjørn Moe. Resultatet blir at ingen får ekstra tilskudd.

– Studentene selv er ikke enig om hvor mye universitetet skal betale for studentsty-

ret, presiserer økonomidirektør Solvang.

– Administrasjonen vil gi én pengesum for å få studentene til å holde kjeft, de har liten oversikt over hva som finnes, sier Moe. Han mener at det er

studentdemokratiet som skulle blitt betalt av universitetet, og at alle andre skal få tilskudd fra semesteravgiften. – Vi ligger allerede hundre tusen kroner under lønnsbehovet i studentstyret, oppgir Asbjørn Moe.

De store rammes

For Tromsøstudentenes Idrettslag (TSI) ser situasjonen mørk ut neste år. Da forsvinner sivilarbeiderhjemmelen, og Nord-Norges største idrettsforening kan stå uten daglig drift.

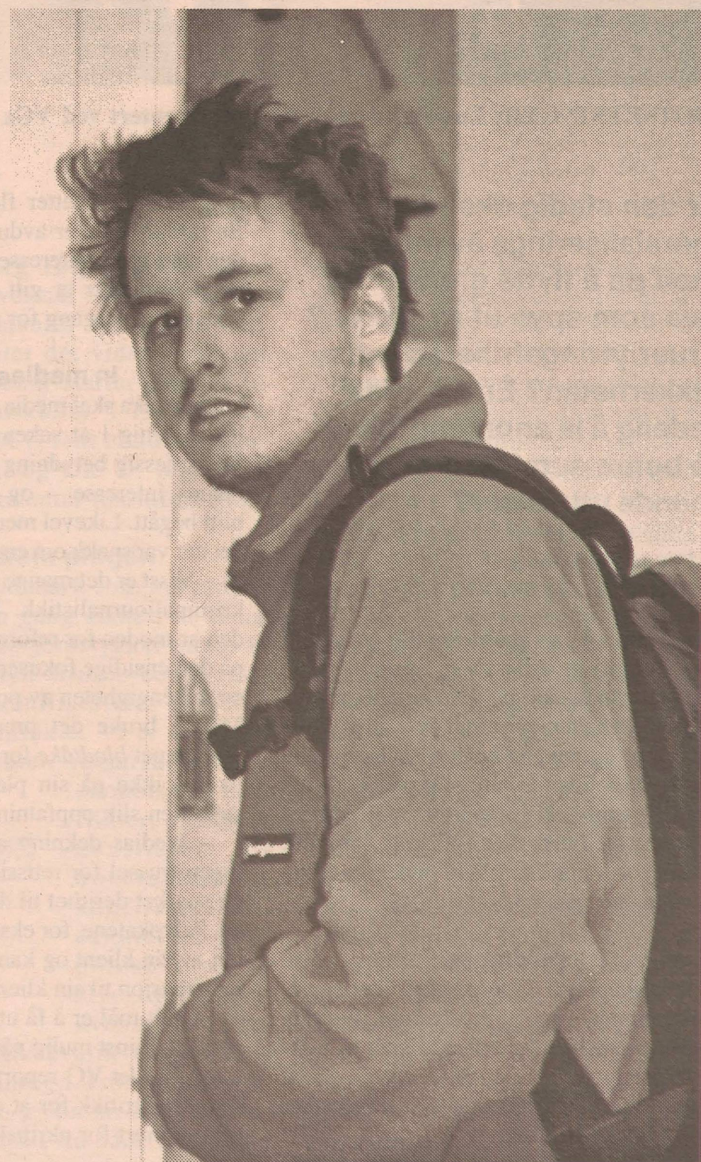
Andreas Knudsen
Marit Ljøsne (foto)

– Enten må vi trappe ned aktivitetene, eller vi må ansette organisasjonssekretær, medgir leder Pål-Morten Grande. Ved ansettelse av sekretær blir netto utgiftsøkning 80.000 kroner – samtidig som bevilgningene blir lavere.

– Jeg mener TSI kan redusere bemanningen, sier Asbjørn Moe fra studentstyret, som bevilger pengene fra semesteravgiften. Moe mener forøvrig at økonomistyringen i TSI er fornuftig.

For studentsamfunnet, som har søkt om 500.000 kroner fra neste års semesteravgift, vil lave bevilgninger resultere i alvorlige endringer.

– Nå kan vi ikke lenger basere oss på semesteravgiften, konstaterer president Arne Gya i samfunnet. Hans organisasjon fikk i år tildelt 450.000 kroner, og i oktober var potten brukt opp. Konserter og arrangementer har gitt mindre inntekter enn forventet, noe samfunnet ikke kan gardere seg mot. Når ekstra pengesikkerhet tas bort, må Gya se seg om etter sponsorer og nye inntektskilder.

TSI TAPER: Lars Dybfest blir siste sivilarbeider i Tromsøstudentenes Idrettslag.

– Vi blir tvunget til å kommersialisere oss, sier han. Det siste semesteret har Studentsamfunnet

i Tromsø utvidet antall undergrupper og samfunnsborgere, noe som gir ekstra behov for støttemidler.

Interessert i en studieperiode i utlandet?

Frister 1. desember

- ◆ British chevening scholarship

Nyheter

- ◆ Første student ut på Leonardo, praksisplassering NN 2000

Kontakt:

- ◆ Internasjonal konsulent ved ditt fakultet
- ◆ Internasjonalt studentkontor i Studieavdelinga, 3.etg. Administrasjonsbygget
www.adm.uit.no/studie/foreign

Historisk styrevedtak

Studentenes kamp for bedre økonomiske kår får støtte fra uventa hold: I et historisk vedtak har styret ved Universitetet i Tromsø uttrykt bekymring for at heltidsstudentene forsvinner som en følge av dårlige økonomiske rammer.

Asbjørn I. Bartnes
Vegar Andreassen
Marit Ljøsne(foto)

"Styret vil også uttrykke sin bekymring for studentenes økonomiske rammer som hindrer studentene i å studere på heltid."

Slik lyder vedtaket som ble fatta av et enstemmig universitetsstyre 28. september. Det var studentrepresentantene som presenterte forslaget for universitetets øverste organ, og både ledelsen og de vitenskapelig ansatte slutta seg til.

– Ukontroversielt

– Det er helt uproblematisk for oss å støtte et slikt vedtak, sier prorektor Noralv Bjørnå til Utopia.

– Ledelsen arbeider for å skape et godt miljø for universitetet som helhet, og vi har full forståelse for at det å ha nok penger er en viktig del av studiemiljøet. Ved å støtte dette forslaget støtter vi også universitetsmiljøet som helhet, sier Bjørnå.

Helhetlig ansvar

Styrevedtaket gjenspeiler dermed ei utvikling de siste åra hvor universitetene i større grad tar et helhetlig ansvar i sitt arbeid. Dette bekrefter Knut Arild Hareide (KrF), som er Jon Lilletuns politiske rådgiver i Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

– På nittitallet har både studenter og universitetsadministrasjonene beveget seg bort fra det som tidligere var fanesaker, henholdsvis økt stipendandel og økte bevilgninger, og i større grad tatt hensyn til det helhetlige universitetsmiljøet i sitt arbeid, hevder Hareide overfor Utopia. Han betegner vedtaket i Tromsø som interessant.

Full støtte

Med unntak av NTNU i Trondheim (se egen sak), støtter rektorene ved de andre universitetene UiTø's utspill om studiefinansieringssituasjonen.

– Jeg deler UiTø's bekymring for heltidsstudentens kår, sier rektor ved Universitetet i Bergen, Kirsti Koch Christensen.

– Vi samarbeider med de andre universitetene for å bedre denne situasjonen. Likevel tror jeg ikke at det å fatte et slikt vedtak er den mest effektive måten å nå fram på, men om et slikt forslag fremmes for Kollegiet (øverste organ ved UiB, red. anm.) vil jeg selvfølgelig støtte det, sier Christensen til Utopia.

Bekymring

Også rektor ved Universitetet i Oslo, Kaare Norum, er bekymra for studentenes forhold:

– Det er en dårlig investering for samfunnet å ikke la unge mennesker som gjerne vil det, bruke så vidt kostbare institusjoner som universitetene er, til heldags studier, uttaler Norum overfor Utopia. Han støtter fullt ut studentenes aksjoner mot statsbudsjettet, og understreker at UiO samarbeider med de andre universitetene for å forbedre alle fire institusjonenes budsjett.

– Signalene fra statsbudsjettet er nedslående, men vi håper at samarbeidet universitetene imellom gir resultater, sier Norum.

Verken UiO eller UiB har konkrete planer om å fatte tilsvarende vedtak, og styret ved UiTø står dermed foreløpig alene om å markere holdninger til studentenes økonomiske situasjon på denne måten.

Prorektor Noralv Bjørnå og resten av styret ved UiTø har uttrykt bekymring for heltidsstudentens kår. – Det å ha nok penger er en viktig del av studiemiljøet, sier Bjørnå.

Ingen støtte fra Trondheim

– Den totale studiefinansiering sikrer i prinsippet muligheten for å være heltidsstudent. Vi har ingen krise.

Uttalelsen kommer fra Emil Spjøtvoll (bildet), rektor ved NTNU i Trondheim, som er i utakt med de øvrige universitetsrektorene i Norge på dette punktet. Han deler ikke bekymringa for heltidsstudentens kår. Tvert imot:

– Om noen av ulike grunner velger å arbeide ved siden av studiet, kan dette være en fordel, både for studiet og for studenten. Det å ha arbeidslivserfaring vil være nyttig i studiet,

hevder Spjøtvoll overfor Utopia, og opplyser at NTNU ikke har noen planer om å ta studiefinansieringssituasjonen opp i sitt styre.

– Dette høres veldig Lilletun ut, kommenterer leder for Studenttinget i Trondheim, Nina Kristoffersen. Hun er helt uenig med sin egen rektor.

– På landsbasis har 59 prosent av studentene jobb ved siden av studiet, og jeg tviler på at alle disse er ute i jobb for å få arbeidslivserfaring. Jeg kan ikke forstå at rektor er fornøyd med dagens situasjon, hvor gjennomsnittstudenten ved NTNU bare nedlegger 11 vektall i året. En slik situasjon er veldig urimelig, mener Kristoffersen.

I Tromsø er vektallsproduk-

sjonen noe høyere, men i følge universitetets årsmelding er det registrert en nedgang de siste åra.

Takk og farvel?

– Tusen takk for ingenting var budskapet fra årets landsomfattende studentaksjon som ble avholdt onsdag 20. oktober. Takken var rettet mot regjeringen i forbindelse med behandlingen av årets statsbudsjett.

Rune Thomassen

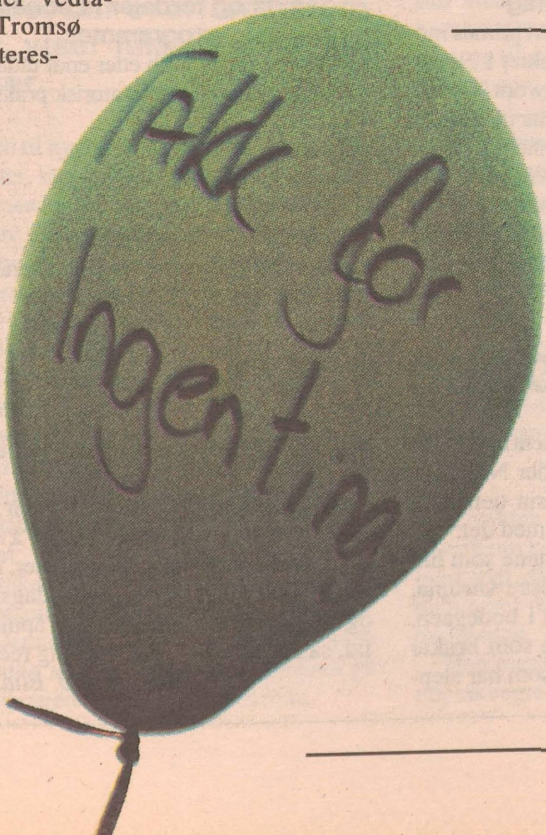
Om lag 450 studenter hadde møtt opp i de to togene som gikk fra universitetet og høgskolen.

Etter at studentene møttes i byen ble det holdt appell ved blant annet rektor ved HiTø, Lisbeth Hal-sa Ytreberg, og kommende ordfører Herman Kristoffersen.

– Privatisering og nedskjæringer i budsjettene fører til at mer og mer av utgiftene blir skjøvet over på studentene, sa Ytreberg.

– Jeg ser ikke denne kampen som en interessekamp bare for studentene, men for hele samfunnet, sier Herman Kristoffersen.

– Heltidsstudenten er død, var slagordet på en av parolene, som henspiller på at studentene faktisk lever under EUs fattigdomsgrense. De fleste ser seg nødt til å jobbe ved siden av studiene for å klare seg økonomisk, som fører til at kvaliteten på studiene blir svekket.

English summary

Unprecedented resolution

The students' fight for better economical conditions and governmental funding has surprisingly been supported by the University Board. The Board has made an unprecedented decision which states that the current funding situation is a threat to the full-time student.

– It is completely unproblematic for us to support such a resolution, says Noralv Bjørnå, Prorector at UiTØ.

With the exception of the University of Trondheim, the Rectors of the other two Norwegian universities support UiTØ's statement, and express similar concerns regarding the students' economical conditions.

Press Coverage of Murder Cases

The debate whether media are exercising their right to freedom of speech or just undermining the plaintiffs' right to privacy, and thus giving way for reduced judicial security, was brought to Tromsø by The Association of Journalists in an open meeting last Friday.

One outcome of the debate was that the massive coverage of the on-going Orderud-case was due to an ever-increasing commercialisation of the press. The debaters, however, did not agree on whether it contributed to a lowering of the readers' morale.

Academics are losing out

Students are losing out in the fight for better wages. What is more, as many as 23,000 students could be superfluous within a decade, a new survey shows.

Graduated engineers, humanists, scientists, and lawyers have suffered a dramatic decrease in wages over the last 20 years – moving from 9% over the average monthly wages to 3% under.

Due to large student masses, a surplus of graduated job seekers could give a situation where one out of four will have to accept an irrelevant job.

Norwegians deny integration

The International Students Union has for the first time managed to stage an International Multicultural Day. Unfortunately, the Norwegian students and the University staff seem to be uninterested in Russian choirs, Rwandan dancers and the international beauty contest.

– This will be the first step into a new era for international students, says Victor Ladipo, leader of ISU, who hopes Norwegian students will show up.

A Centenary with Zapffe

The Tromsø-born philosopher, writer and death-defying mountaineer was the centre of attention in several events this weekend – a centenary after his birth.

In the wake of this successful happening, the stage is now set for the arrival of an entirely new biography by Jørgen Haave, and an anthology published by Pax.

Karrierepraksis i utlandet

Tage Robertsen fra fiskerihøgskolen er førstemann fra Tromsø som skal jobbe ett år i Brussel. Praksisplassen i gigantfirmaet UEA Communications fikk han gjennom Leonardo-programmet.

Irene Foss
Vegard Bønes

Tage Robertsen er første student ved Universitetet i Tromsø som benytter Leonardo-prosjektet NN 2000. Han er akkurat ferdig utdannet sosialøkonom og blir borte i 12 måneder for å arbeide med statistikk. Praksisplassen er hos firmaet UEA Communications i Brussel. Firmaet hadde fra før hatt en student fra Trondheim og var svært tilfreds. Det tok derfor kontakt med NTNU og etterlyste enda en praktikant. Siden responsen var lav blant studentene i Trondheim, ble tilbudet sendt videre til Tromsø, hvor Robertsen snappet jobben i UEA. I organisasjonen, som jobber med møbelindustri, vil han arbeide med statistikk.

Rett fra hovedfag

Tilbudet om utplassering var et resultat av tilfeldigheter.

– Jeg søkte bare for å prøve, forteller Tage. Han er nettopp ferdig med hovedoppgaven i sosialøkonomi som er direkte relatert til jobben, og tror at den var utslagsgivende for at han ble plukket ut.

Han sier det skal bli godt på komme seg litt bort – få muligheten til å prøve seg på et nytt sted.

– I Brussel er hovedspråket fransk, mens engelsk er forretningspråket, forteller Tage – så dette kan bli spennende!

Tage Robertsen vil allikevel tilbake til Tromsø når praksis er avsluttet.

Kun privat praksis

Den norske deltakelsen i prosjektet er i startfasen, og åpner for at håpefulle studenter kan skaffe seg praksisplass i EU-land. Brynhild Granås ved internasjonalt studentkontor på universitetet påpeker at dette ikke må misforstås med fete jobbtilbud, men mer som en slags akademisk praktikantstilling eller lærlingeplass. Lønna er ikke mye å skryte av, men universitetet bidrar med stipend. Det tilfredsstillende Lånekassens grense for rentefritak.

– Den enkelte student kan selv finne seg en praksisplass, understreker Granås. Om bedriften er interessert, undersøker universitetet om avtalen kan tilpasses Leonardo – og tar seg av det formelle papirarbeidet. Det er allikevel begrensninger på hvilke jobber man kan velge. Offentlige stillinger inngår ikke i pakken, bare praksisplasser fra det private næringsliv. Selv om det dreier som forholdsvis selvstendige partnere, er det likevel klare retningslinjer for det formelle. Blant annet er det utformede kontrakter – programmet åpner ikke for selvstendige forhandlinger om betingelser.

Mest ingeniørfag

NTNU i Trondheim har vært primus motor for utplasseringsprosjektet i Norge, og er dermed tilknyttet Network Norway 2000 (NN2000), noe som har medført en overvekt av praksisplass innenfor de naturvitenskapelige og teknologiske fagområdene. UiTØ er en av mange partnere tilknyttet prosjektet og inngår utvekslingsavtaler med andre partnere innenfor systemet.

Fakta og fordeler i Leonardo-programmet:

- Må være første jobb etter endt utdanning
- Kan benyttes ved obligatorisk praksis under studiet
- Varer 3-12 måneder
- Plasser kun i privat næringsliv
- Velkjent program i EU
- Rentefritak hos Lånekassen
- Attraktivt for senere arbeidsgivere og oppdragsgivere.

Café Bodega oppe igjen

Faren er over for denne gang, studenter som leste Utopia nr.12 kom studentkafeen til unnsetning.

– Jeg leste en artikkel i Utopia hvor det stod at bodegaen kanskje måtte stenge. Det ville jo vært veldig synd, for

dette er jo den eneste ordentlige kafeen på universitetet, forteller Nina Rosenlund. Hun har meldt sin tjeneste i Bodegaen og trives godt med det.

– De fleste nye studentene som har kommet til, har lest om oss i Utopia, forteller Frank Fredheim i bodegaen. Han vil på vegne av alle som bruker kafeen takke studentene som har step-

pet inn og reddet bodegaen for dette semesteret

– Og det er plass til flere, fastslår han. Det er stadig behov for folk til å stå i Café Bodega. Det arrangeres møter, film, fotballkamp på storskjerm, fredagskafe og andre godsaker etter normal åpningstid, så behovet for folk er stadig reelt.

Kari Mette D. Eliassen

Vesten forgubbes i 2020

– Fantastiske piller vil forhindre aldring, men senil demente-gåten vil fremdeles stå uløst. Utfallet blir en "ung" og senil befolkningsmasse – i land som har råd til det, vel å merke.

Siri Pedersen
Hanne Stien (foto)

Forskere fra hele landet var samlet på eldreseminar i Tromsø i forrige uke. Det overordnede temaet "Veien til den gode alderdom – finnes den?" er hentet fra et av FN's satsningsområder i forbindelse med det internasjonale eldreår.

Den opprinnelige tittelen "Gammel i år 2000, 2020 og 2040" betegnes innledningsvis som håpløs av professor Knut Laake fra Geriatrik avdeling på Ullevål sykehus.

– Endring er blitt et mål i seg selv, dette vanskeliggjør å forutse fremtiden, sier Laake. – Jeg vil nødig gremes over egne notater om tyve år... Laake omdefinierer derfor foredragets tema til "helse i årene fremover, basert på trender og utvikling."

I 2020 er det forskerne selv som er premissleverandører til forskningen i Norge, og ikke politikerne, spår Laake håpefullt. Foruten helse må alder være et viktig fundament i framtidig forskning.

Eldre-boom

Levevilkårene vil bedres. Det forventes en betydelig reduksjon i hjerte- og karsykdommer, noe som er spesielt gledelig for menn. Kunstig hjerte kan også bli en realitet. Vestens menn og kvinner blir altså reserve-

FORBEDRING ELLER FORVERRING: Om ti år er alderdom som fenomen "kurert".

delsmennesker.

– Statistisk sentralbyrå (SSB) underestimerer eldrebølgen, sier Laake. Levetiden vil øke fra 90 til 95-100 år, dermed vil desto flere bli omsorgsavhengige. SSB anslår omsorgsfasen til omtrent ett år, men alt tyder på at den vil stige til 3-5 år, hevder Laake. Med SSBs konservative tall, samt dårlig kommunal økonomi og planlegging, vil det bli nærmest umulig å komme problemene i forkant. Staten bør med andre ord begynne å ta sykepleiermangelen på alvor, mener han.

Man tager en pille...

Den lette stemningen i salen gir Laake fritt spillerom, og katastrofeteorien blir et faktum:

– Innen ti år vil grunnforskningen inneha full forståelse for aldringsprosessen på genetisk nivå, hevder han.

I USA arbeider blant annet *Hugoprojektet* med en pille som skal fjerne aldring som fenomen i seg selv.

– Selvsagt vil pillen forbys, og svartebørsmarkedet vil få en ny yndling å omsette, sier Laake kynisk.

Knut Laake regner med at USA og Europa vil forgubbes. Fødselsratene vil tvinges ned til et minimum og man vil få utdelt rasjoneringskort på fødsler.

– Regjerende senile vil endelig lede nord-sør konflikten til dens sammenbrudd. Dette kan skje så tidlig som i 2050, vi kan vel sammenligne kollapset med Romerrikets fall, flirer Laake.

– Vel, den som lever, får se, kommenterte en lett fortvilet student i salen.

Akademikere sakker akterut

Som student taper du lønnskampen. I tillegg vil så mange som 23.000 samfunnsvitere, humanister og jurister blir overflødige om ti år, viser ferske undersøkelser.

Lønnen til nyutdannede sivilingeniører, humanister, samfunnsvitere, realister og jurister har sunket fra å ligge ni prosent over til å ligge tre prosent under gjennomsnittlig månedslønn i landet de siste 20 årene, viser en fersk undersøkelse fra Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU). Snittlønnen ligger i dag på 20.500 kroner. Det betyr at du får mindre igjen for utdanningsinvesteringen din nå enn før.

Størst har nedgangen vært for humanistene; fra tre prosent over til sju prosent under snittlønnen, melder Universitas. Disse har også hatt en nedgang i kjøpekraften på 4,2 prosent.

Årsaken til tapet er ifølge rapporten store studentkull som gir overskudd av akademikere. Dessuten har mange akademikere jobb i offentlig sektor, der lavtlønnsprofilen på lønnsoppkjørene har slått sterkest ut.

23.000 overflødige

Overskuddet av humanister, samfunnsvitere og jurister ser ut til å fortsette. Om studentkullene holder seg på dagens nivå, vil 20-25 prosent av samfunnsvitene stå uten relevant jobbtilbud i 2010. For humanistene og juristene er tallet ti prosent, og til sammen vil over 23.000 akademikere være overflødige. Det blir imidlertid mangel på psykologer og medisiner, ifølge en ny undersøkelse fra forsker Nils Martin Stølen i Statistisk sentralbyrå.

Det er likevel liten fare for arbeidsledighet, mener Stølen. Studentene finner jobber som de er overkvalifiserte for – og skyver ut arbeidskraft med mindre utdanning.

Undersøkelsen fra NIFU viser at akademikere i slike jobber får en lønn som ligger 11 prosent lavere enn akademikere i jobber som er relevante for utdanningen.

Tenke seg om

– Hensikten med slike undersøkelser er å advare om kommende ubalanser i arbeidsmarkedet, slik at de kan unngås. Flere studieplasser på medisin og psykologi er et mulig tiltak, sier Stølen.

Han mener det kan være fornuftig med opptakbegrensninger for å kanalisere stu-

denter til yrker der det vil bli mangel på folk

Verdiløse karakterer

Sitter du timevis på lesesalen for å få en laud, har dette minimale følger for lønna di, ifølge en annen ny undersøkelse fra professor Arne Mastekaasa ved Institutt for samfunnsgeografi ved universitetet i Oslo.

For humanister, medisiner, teologer og realister har karakterer ingen innvirkning på lønna. For samfunnsvitere er lønnsforskjellen mellom god og dårlig karakter ti prosent ti år etter eksamen. Lønnsforskjellen mellom god og dårlig karakter øker med tiden og er minst for akademikere i den første jobben.

– Arbeidstakerne vet ikke hva de skal bruke karakterene til. Skalaen brukes ulikt på ulike fag. Standardiserte bokstavkarakterer vil i det minste hjelpe arbeidsgiveren, mener Mastekaasa.

– Unntaket er siviløkonomer, jurister og tannleger. Jurister som oppnår 2.67 kan se fram til en gjennomsnittsinntekt på 450.000 kroner. De med 2,80 tjener rundt 400.000 ti år etter eksamen. Med karakteren 2,93 synker inntekten til 350.000 kroner.

Maria Reinertsen, Universitas

Valg til nytt Studentstyre

I perioden 25. - 29. oktober skal det velges nytt Studentstyre. Studentstyret er studentenes øverste valgte organ ved Universitetet i Tromsø.

FØLGENDE LISTER STILLER TIL VALG:

Sosialistisk Studentlag
 Sosialdemokratisk Studentforbund
 Moderat liste

Det vil være mulig å avgi stemme følgende steder og tidspunkt:

Sted	Dag	Kl.
UB og MH	Alle dager	11.00-15.00
Hovedgården	Alle dager	13.00-17.00
DOMUS/Filosofi	Mandag 25. og tirsdag 26.	11.00-15.00
Åsgård	Mandag 25.	11.00-15.00
NFH	Tir, ons og tor	11.00-15.00
Breiviklia	Onsdag 27.	11.00-13.00
Gjennomgangsbygget	Fredag 29.	11.00-15.00
Mat.nat.	Ons, tor og fre	11.00-15.00

HUSK STUDENTBEVIS!
BRUK STEMMERETEN DIN!

Fred på kreditt

Har FN utspilt sin rolle som fredsbevarende organ? – Målet med FN er ikke å skape et paradys på jorda, men å forhindre et helvete, hevder Erik Nord fra Norsk utenrikspolitisk institutt.

Siri J. Pedersen
Hanne Stien (foto)

– Den kollektive sikkerhet som FN er basert på, er umulig å omsette i praksis, forteller forsker Erik Nord under fredsuka på universitetet. Ifølge Nord er Sikkerhetsrådets strukturelle oppbygning et gjenferd fra annen verdenskrig. De seirende allierte befestet sammen med Kina sin stilling som faste medlemmer i rådet, og med vetorett har hver av stormaktene myndighet til å stoppe et hvilket som helst vedtak.

– Organisasjonen ville blitt overveiende mer demokratisk dersom Sikkerhetsrådet ble utvidet og fikk mer enn femten medlemmer, utbryter Nord. Han ser for seg mange positive effekter hvis vetoretten hadde gått på rundgang.

– Det andre som vanskeligjør FN's arbeide, er de mange interne konflikter og borgerkriger som har eksplodert i kjølvannet av Sovjetunionens fall, fastslår Nord. FN-pakten skal kun ha tatt sikte på konflikter mellom stormaktene, slik at organisasjonen umulig kunne ha vært forberedt på de om lag 150 krigene som har herjet verden på 90-tallet, etter den kalde krigens tid.

– Nye problemer oppstod i det supermakten USA ble enerådende. Nord fortsetter med at USAs maktpolitikk hemmer verdenssamfunnet – landets suverene posisjon tilsier at det ikke

er plass for noen andre på toppen.

– Enhver utfordring vil bli forsøkt hindret, sier Erik Nord.

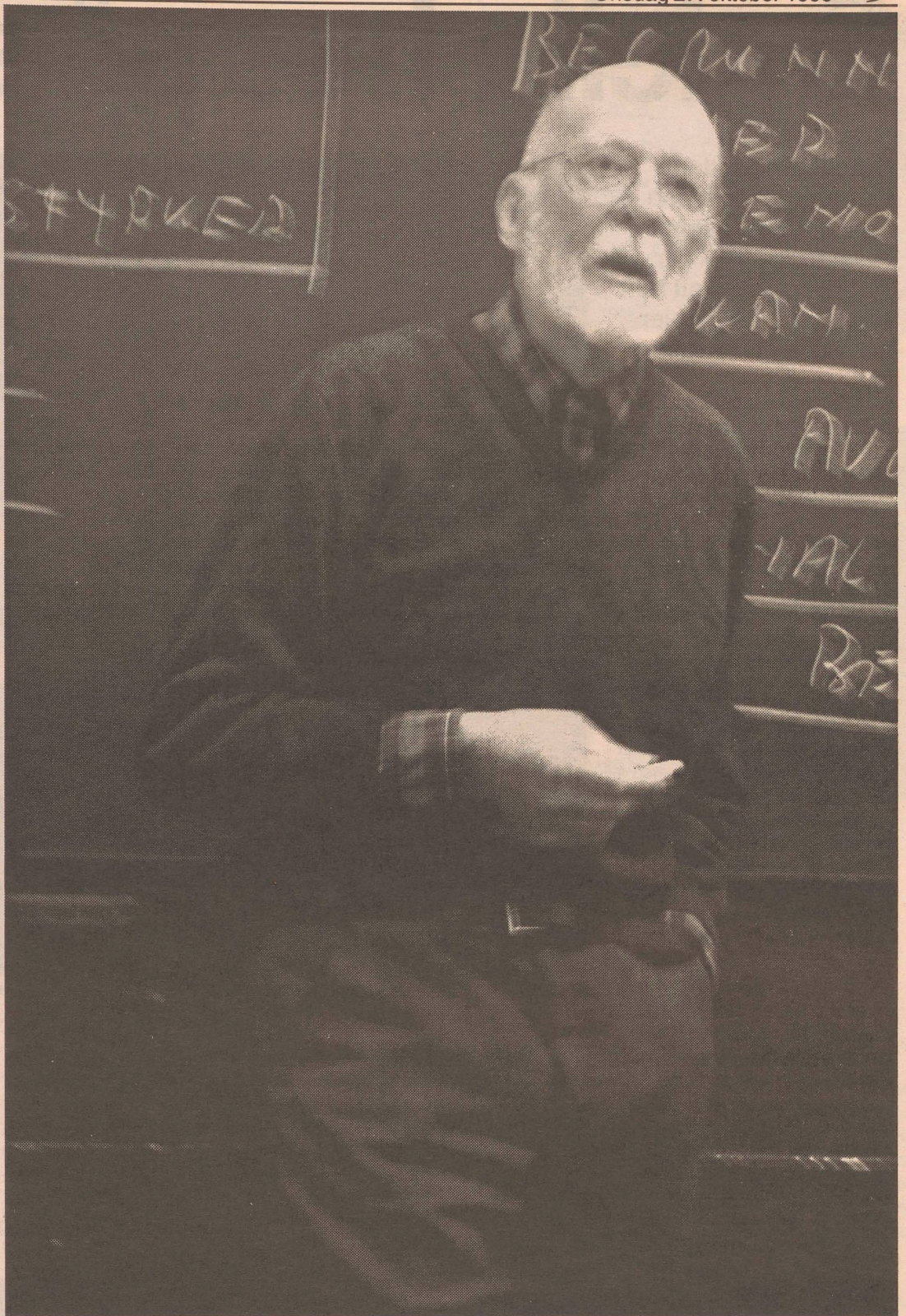
FN som angriper?

– Kunne FN fått større slagkraft hvis de tok i bruk militære styrker? spør Nord, som mener at organisasjonen da ville fått muligheten til å handle selvstendig. Nord tror ikke USA vil tolerere å bli satt under andre lands kommando. Angrep på humanitært grunnlag fra FN's side, spesielt ved folkemord, er blitt diskutert. Problemet for FN blir da hvordan man skal avgjøre når et eventuelt overtramp finner sted, og hvor mange som må dø før konflikten betegnes som folke-mord. Erik Nord spør om konfliktene må være en generell trussel mot verdensfreden for at FN skal reagere.

– Borgerkriger og konflikter har ofte en lei tendens til å betegnes som brudd på menneskerettighetene først når de hindrer andres land nasjonale interesser, påpeker han. Folkeretten avhenger av hvordan land definerer sine nasjonale interesser, og gjør begrepet "universell folkerett" relativt, ifølge Nord.

Hvem skal betale?

USA har til dags dato en gjeld til FN på halvannen til to milliarder dollar som landet ikke er villig til å betale. En eventuell nedbetaling vil bare skje under betingelse av at USA får mer innflytelse.

BYRÅKRATI: Erik Nord mener FN's håp ligger i å løsne USAs jerngrep.

– USA vil rett og slett legge hele organisasjonen under eget domene, hevder Nord. Dilemmaet er at så lenge USA ikke betaler, forhindres FN i å legge nye planer, og hvis USA betaler, må FN's arbeid kontinuerlig godkjennes av USA.

– Gode utsikter for FN, med andre ord! sier Nord ironisk.

FN har et bunnskrapt budsjett og er totalt avhengig av at medlemslandene betaler sin kontingent. For tiden diskuterer FN nye metoder for å skaffe likvider.

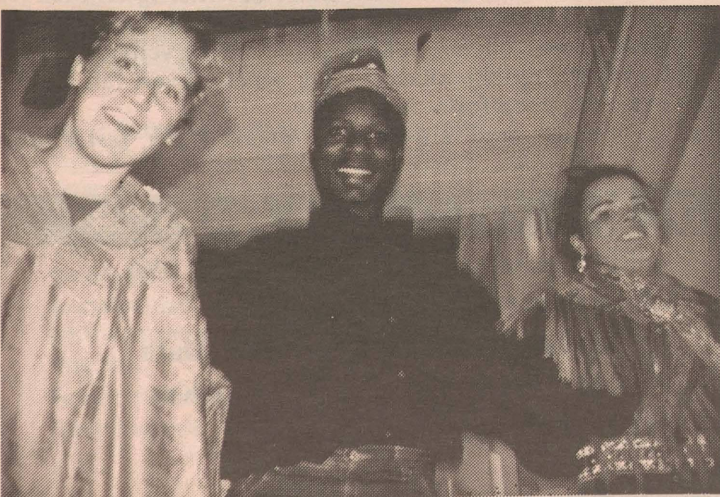
– Ved å skattlegge store transaksjoner i finansverdenen, for eksempel ved at FN får en prosent- eller promilleandel av transaksjonssummen, vil FN få

en selvstendig inntektskilde.

For at FN skal bli mer effektivt, må organet dessuten få en ny mekanisme – FN må kunne forhandle før alvorlige hendelser utspiller seg.

Ifølge Erik Nord ligger det største håpet i å opprette overvåkingstjenester i diverse land, noe som muliggjør alarmering av kommende kriser.

Nordmenn nekter integrasjon

INTEGRASJON: Victor Ladipo inviterer norske studenter.

For første gang klarer de utenlandske studentene i Tromsø å arrangere helafeten. Dessverre sier norske studenter og universitetsansatte nei.

Andreas Knudsen
Hanne Stien (foto)

– Dette er første steg inn i en ny æra for utenlandske studenter i Tromsø, sier Victor Ladipo, leder for International Students' Organisation (ISU). Selv om han mislyktes i å reise midler, inviterer

han nå alle norske studenter til å bli kjent med sine fremmedspråklige medstudenter 29. oktober. Et russisk kor, dansere fra Rwanda og bandet Uymen fra Bolivia er noen av kulturinnslagene. Mest spennende blir en stor *beauty contest*, hvor kvinner fra alle verdensdeler skal gjøre catwalk.

– Både rektor og prorektor sa nei til å komme, sier ansvarlig Victor Ladipo. – Vi søkte også universitetet om penger til å gjennomføre dette pilotprosjektet, men vi får ingenting, sier han oppgitt. Ladipo har dessuten inntrykk av at norske studenter ikke møter opp på multikulturell dag. Forrige

arrangement i Café Bodega i september klarte ikke å trekke nordmenn.

– Finske studenter er det nærmeste vi kommer norske studenter, konstaterer Ladipo sarkastisk.

For ISU er det viktigste med multikulturell dag at universitetet forstår betydningen organisasjonen har. Med over 400 medlemmer og bare noen få tusen kroner i driftsmidler, er Ladipo avhengig av sponsormidler fra gang til gang når medlemmene skal aktiviseres.

– Målet er også å rekruttere nye studenter til å lede organisasjonen, legger han til overfor Utopia.

Endelig fres på samfunnet

Arne Gya i Student-samfunnet i Tromsø tar ikkje attval som president – han har stabla på beina eit fullt senat på 24 engasjerte – i god tid før deadline.

Hallgeir Løland Torpe
Vegard Bønes (foto)

På konstituerande senatsmøte 12. november konstituerer samfunnet nye folk i fleng. President, finansminister, generalsekretær, ordførar, varaordførar og kontrollkomite med 3 medlemmer. Etter mykje slit med å rekruttere nye studentar, har endelig trenden snudd seg. Den avtroppande samfunnsprezidenten trur det har blitt lettare å engasjere folk til aktivt arbeid i samfunnet. Likevel påpeikar han at det framleis er litt strev med å finne personar som er villige til ta på seg toppverv.

Tippekampen

Det er kanskje berre ei myte at dei studentsamfunnsengasjerte stort sett gir blaffen i studiane. Arne Gya veit om berre ein person som har dumpa eit semester på grunn av verv i Presidiet i 1999. Presidiet er studentamfunnet si "regjering", og må forholde seg til senatet, eller parlamentet sine vedtak.

– Ein student misser meir lesetid på UB ved å sjå tippekampen kvar laurdag enn ved å ta på seg eit verv i for eksempel senatet, hevdar Gya.

LETTARE: Den avtroppande samfunnsprezidenten trur det har blitt lettare å engasjere folk til aktivt arbeid i samfunnet.

Heller samfunnet

Utopia vil gjerne ha ei skikkeleg forklaring på kvifor studentsamfunnet er relativt flinke til å rekruttere folk medan studentpolitiske organisasjonar på universitetet for det

meste ligg fullstendig i dvale. Arne Gya meiner at studentar som engasjerer seg aktivt i studentsamfunnet, gradvis blir dregne med i miljøet gjennom aktivitetar i regi av undergrupper dei tilhøyrer.

– Å gå aktivt inn i studentpolitikken, derimot, betyr tungt ansvar heilt umiddelbart.

Den avtroppande presidenten har altså forståing for at studentar flest gir blaffen i studentpolitisk arbeid, men

heller brukar tid og krefter i studentsamfunnet. Paradoksalt nok figurerer Arne Gya sjølv som toppkandidat til studentstyret akkurat i desse tider – på den moderate lista SSF.

Å frigjøre energi gjennom kroppsansing, dans og kreativ bevegelse.

Merker du deg selv – din kropp, dine følelser, når du leser, når du slapper av? Blir du lett trett og tappet for energi?

Kurset er ment å være energiskapende og gir trening i nærvær og personlig integritet gjennom kroppslig innfallsvinkel med dans, bevegelse og musikk.

Kursleder: Ane Marie Hektoen
Kursdag: lørdag 6. November
Tid: 10.00 – 18.00
Sted: Nedre Lysthus rom 06
Pris: kr 150,-
Påmelding: innen 1.11.99 kl. 12.00
Påmelding til: 776 45323 eller
mail: sostje@stud.isv.uit.no

ANNONSERE I UTOPIA?
TLF: 77655274

Utopia

Paragrafene danser

Sønner og døtre av den borgerlige elite var samlet til en etter hvert så tradisjonell fest.

Det var duket for årets Isbjørnball lørdag 23. oktober på Rica Hotell. Kvelden ble innledet med tre-retters middag med taler. Talene var forbausende morsomme for en som liker bedre å prate selv, enn å høre. Senere på kvelden spilte Murphy's Law's magaband opp til dans. Swing-faktoren var høy.

Det er et eller annet merkelig som skjer når en nordnorsk-jusstudent tar på seg en

smoking. Den ellers så trauste lesesalræven blir festløve med essensvare på innerlomma. De inviterte ankom lokalet som verdensvante eplekjekker og divaer, og noen forlot festen krypende med sløyfa

rundt panna som de bondeknyler de vitterlig er. Men jeg tror alt i alt at studentene synes det var en vellykket kveld. Jeg synes i hvert fall det var gøy.

Mikael Kahn, festdeltaker

Studentrabatt får du hos:

Brødrene Johannessen AS
Urmester Noralf Andersen
Arctic Bilutleie AS (AVIS)
Interoptikk Brillehuset AS
Intersport Sportshuset AS

Tromsø skomakerverksted og systue

H. Mydland AS
Bowling & Squash
Jernvarehuset AS
Britt's Boutique
Elsa M. Systue

Skinnmesteren
Free Record Shop
J.M. Hansen AS
Peppe's Pizza
Preus Foto A/S

Jensen Sko
Taras
ABC Data
Baby Kos

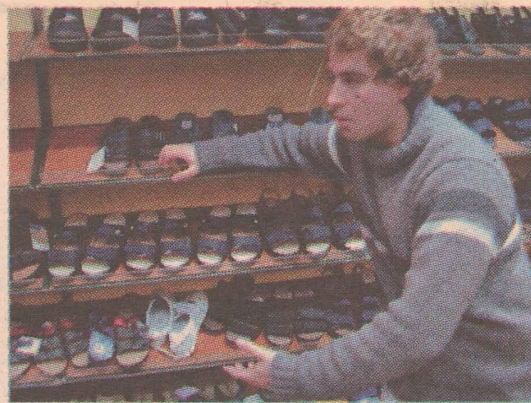
Tøffeltesten-99

For deg som tasser på lesesalen

Utopia avslører: Din status på lesesalen avgjøres av hvilken type sandaler du går med.

"Slurpti-slarpti... Slurpti-slarpti." Lyden er velkjent på UB. Du ser opp. Mot deg tasser en grilldresskledd student. Du ser ned. Det er lyden av tusende sandaler.

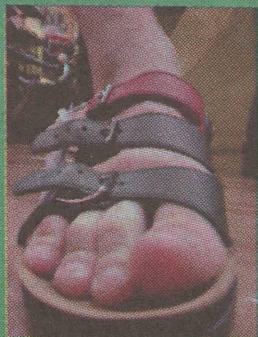
- Hvordan kan DU holde deg up to date i tøffelmoten, kun med hjelp av enkle triks?

Michael velger og vraker i et bugnende tøffelutvalg. Se, så glad han er!

- Det koster å være tøffelheld på UiTø, påpeker tøffelmodell Michael.

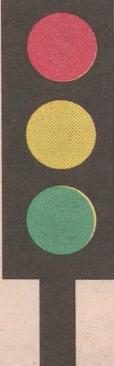
Rohde-Naturform

Skoen som passer best på det moderne menneske. Gir utrykk for sunnhet og lidenskap for faget. Til tross for dette er den tilsynelatende populær blant forelesere. Pris 498,-

Komfort: Behagelig i starten, men etter hvert begynner sålen å klitre seg til fotbladet og lager en slags slurpelyd.

Fag: Definitivt helsefag

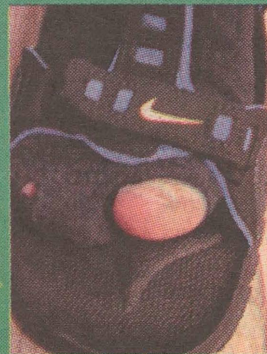

Stopp, ikke gå med disse!

Se deg for til begge sider før du går...

Gå - Damn, you're looking good!

Nike Air Deskhutz

Testens dyreste sko for de som liker å bryske seg i sofaen utenfor UB og samtidig snakke ekstra høyt om pant i solidaritetsforhold, når fine damer passerer. Dessuten innebygget støtdemper som gjør at du blir litt høyere.

Utopia garanterer brå drag. Pris 599,-

Komfort: Passelig
Antiperspirant: Ja
Fag: Juss

Rohde-Naturform naturell og Rohde-Naturform med tå.

Sexy innesko i hvitt lekkert skinn. På grunn av sosiale koder i samfunnet er skoene best egnede for damer, men det er ingenting i veien for at menn etter hvert kan benytte fotøyet. Det er bare spørsmål om å bryte barrierer.

Pris 460,-/450,-

Komfort: For hard hel
Antiperspirant: Ja, litt
Fag: Farmasi. Har imidlertid lagt merke til at de også er populære blant kantinepersonell

Comfort

Sølvsko. En spesiell sko som vil imponere dine medstudenter. Anbefales av all verdens vaskekjerring og er følgelig mest populær blant disse. Passer best uten sokker og skrukkete legger.

Pris 299,-

Komfort: Ja, give it to me
Antiperspirant: Litt
Fag: Kroppsarbeidere, Psykologi, medisin og juss

Intenz

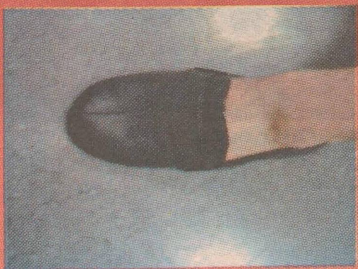

En intens sko, for Ally McBeal-wanne bees. Sandal med I Want you-look og høy hæl. Mest frekventert på 1. avd juss, men også populær blant andre snaveldamer på samfunnsrelaterte fag. Ubehagelig å sitte og lese i, men hei, det er jo ikke derfor du er på lesesalen.

Pris 299,-

Komfort: Nei, spesielt i trapper
Antiperspirant: ja
Fag: 1. avd. juss og ex.phil.

Skinn

Du er Konge på lesesalen når du går med disse. Du vil videre oppleve at alle de pene damene i klassen kommer til deg og spør om hjelp. Er du derimot jente selv garanterer ikke Utopia at det samme skjer her. Pappatøfler - for den hardt arbeidende student som anser lesesalen som sitt første hjem. Har gjerne bilde av mamsen på pulten.

Pris 399,-

Komfort: Oh-yeah!
Antiperspirant: Nei

Brooks

Testens billigste sko i den typiske strandboms-kategorien, men kanskje den mest populære. Man ser unektelig ut som en dust i disse, men hva gjør det, når man vitterlig er en dust. De mest seriøse studenter har endog egne tilhørende sokker som matcher sandalen. Går best til hvite sokker og hårete legger.

Pris 99,-

Komfort: Slarker på foten
Antiperspirant: Jovisst, plenty
Fag: Stort sett benyttet av alle fag, ettersom det er brukssandaler

Rohde-Naturform Filt

Filttøfler. Ser du en person labbende rundt i disse, er det normalt et rop om hjelp. Skulle det imidlertid vise seg at personen er psykologistudent, kan tilfellet være et helt annet: han/hun er under cover på feltstudium. Utopias krisetelefon er åpen 24 timer i døgnet på nummer 776 44 283

Pris 350,-

Komfort: Alt for varm
Antiperspirant: Nei
Fag: Vet ikke, har aldri sett et tilfelle

Fotomodell og test Michael Kahn
Harald Groven tekst
Motefotograf: Krister Brandser

UKA-99

Uka 99

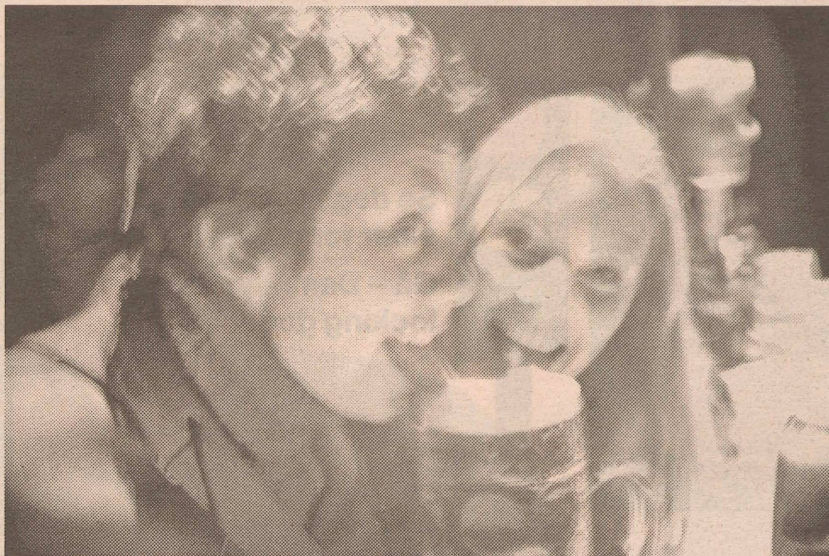
,kåMMA, til Trondheim!

Hva er vel bedre enn ei 25 dager lang UKE med fest og lange netter? Et hav av elleville revyer, teater, gode band, gallaer hver helg, og lite, kanskje ingen lesing.

Halvor Lie og Reidun Faye (tekst og foto)

Det hele var svært så majestetisk da UKA 99 i Trondheim åpnet. Krompen var som du kanskje har hørt, ute og slang med saksa.

– Norges største kulturarrangement, påstår arrangørene. Med over 225 ulike konserter og teaterforestillinger, og flere enn 55.000 besøkende, har de trolig rett. Så forventningene var selvfølgelig store da Utopia la byen under sine føtter.

STEMMNING: Studentene koser seg.

Ølfest og god musikk

Den første tanken som slo oss da vi så Samfundshuset, var at dette kommer til å bli bra, og tanken ble enda bedre da vi entret "Dødens Dal" og tysk ølfest. Teltet var oppe og øl, langbord og Tyrolermusikk ga en herlig atmosfære. For anledningen var det framskaffet litersglass som øltørste studenter visste vel å bruke. Utover natta fortsatte festen på Det Runde Hus og i de tusen studenthjem.

Fredag var det tid for galla og revy. Innledninga til revyen var heller kjedelig, men etter pausen tok det av med vitser om Hitler, Jesus og den beryktede Abc-boka fra førsteklasse. Vi husker alle setninger som: "Mor ser Ole", "Ole får is". Det hele endte opp i setninger som: "Mor får los", "Ole slår los", "Mor er glad", "los dør".

REV : studentene kan mer enn å feste.

Rap og Asiatisk dub

Søndag var det klart for Asian Dub Foundation og Roots, konserten som antakelig blir regnet som den største under UKA. Førstnevnte er nok den mest kjente, men for dem som har peiling på rap, burde navnet Roots varme om hjertet. Det var nettopp Roots som kjørte i gang og varmet opp publikum. Når de først satte igang stortromma, ga det ringvirkninger, og både band og publikum koste seg.

Asian så først ikke ut til å trives helt, men under den kjente sangen *Free Salpha Ram* satt kontakten med publikum, og stemninga var het. Etter dette gikk Asian over i roligere rytmer.

– Inntrykket var en meget bra konsert!

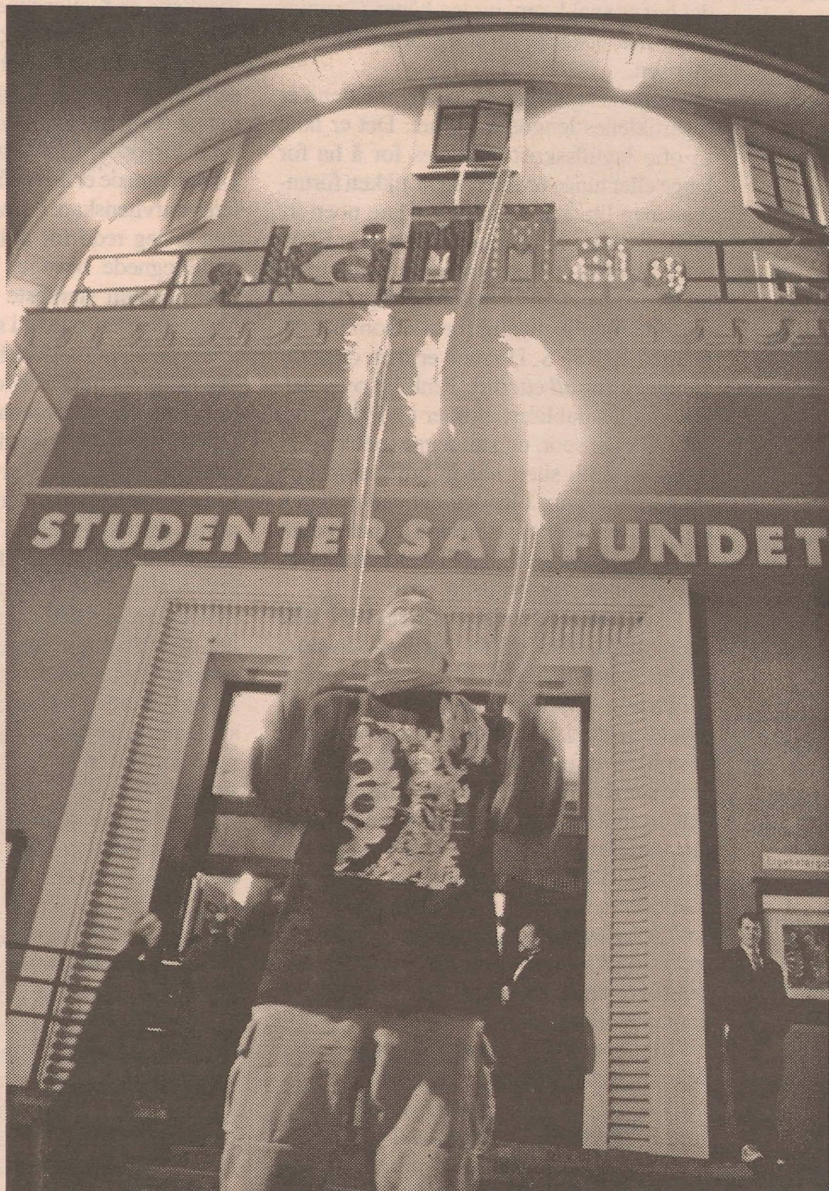
HETT: Rap som varmer om hjertet

Festen fortsetter

Når det nærmet seg slutten på vårt opphold i vakre Trondheim, kjente vi tårene presse på. Det vil ikke si at UKA er ferdig enda, perlene vil fortsette å strømme på fram mot 7. november. Vi nevner kjapt og heftig de faste postene ukerevyen, med galla hver helg, fysisk teater og disko. Ellers er det konserter med Folk og røvere, Midnight Choir, Biosphere og Herbaliser, for å nevne noen. Det blir teamdager med erotisk aften, ekstremспорт og barnedager. Trondheim er en ok by å være i.

UKA og navnet

,kåMMa,:Et navn med en dypere betydning

UKA ble til i 1915, da Samfundet befant seg i økonomisk krise og måtte tjene penger. Fra 1917 har det vært fast tradisjon annethvert år. Omfanget av UKA har vokst i takt med studentmassen, og i dag er det et overordnet mål å ikke la den vokse ut over sine grenser. Man ønsker samtidig å beholde dugnadsånden, tilhørigheten og det engasjementet UKA-funksjonærene viser.

Hjertet av UKA ligger i Studentersamfundets Det Røde Hus. De 1250 frivillige studentene arbeider i "gjenger", hver med ansvar for sin funksjon, som for eksempel avisgjengen. Under selve UKA tar styret over og setter inn sine egne gjenger.

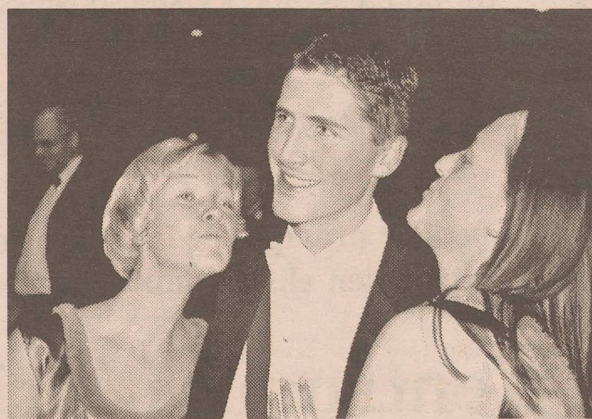
Hemmeligheten bak et vellykket arrangement skal visstnok ligge i navnet. Årets navn ,kåMMa, kan man jo stusse over. Det ligger mye symbolikk bak et bra navn; Stor m er romertallet for tusen, så her har vi to tusen. Og hva ser man hvis man ser litt nærmere på kommaene? Jo, det blir to 9-tall, altså 99. Studerer en hele ordet, føler man kanskje en draging mot Trondheim? Kom da!

Omsvermet UKA-sjef

Terje Sørli holder damene unna under UKA. Terje er til vanlig siv.-ing. student, men i disse 25 dagene er han konge over Studentersamfundet og leder for 1250 medstudenter på Norges største kulturarrangement.

Han er meget godt fornøyd med hvordan ting har gått hittil, og ser med vellyst på den resterende del av UKA. Det er visstnok med nød og neppe han klarer å holde damene unna, men samboeren hjelper han godt på vei.

På spørsmål om tre gode grunner til at Tromsøstudenten bør få fingeren ut og komme seg til Trondheim, får vi bare ett svar:- FEST!

FORNØYD: Populær ukasjef på galla

Åpent brev til redaksjonen

Jeg påstår: Rent redaksjonelle effekter den 15. september påkrever en reaksjon, en spørning - i det meste en irettesettelse, i det minste en avklaring. Hvilke 'redaksjonelle effekter' jeg snakker om? Og '15. september'? 'Påkrevet'? Så la meg svare min egen spørning om reaksjonen jeg har på, spørningen jeg retter til redaksjonen: 1) De redaksjonelle effekter er spor som kan spores tilbake til redaksjonens åndfulle bord, bordets forlangende og ytende av diverse formbestemmelser og innholdsbestemmelser. Her må jeg få be redaksjonen om å kun fokusere dens *innholdsmessige* spor, og da bare de som blottes på *indirekte* måte - men som nettopp ikke desto mindre blottes bordets kvaliteter. Det er snakk om *innlegg* som er kommet på trykk i avisa og som altså må tilskrives redaksjonens bestemmelser - og dermed dens ansvar. 2) 'Fattige 15. september' og ikke mer navngitte forhold, fordi det dreier seg om sak og ikke person; saken dreier seg om det jeg mener er en harsk form for rasisme - 'harsk' fordi *Utopia*-redaksjonen lar gå i trykken et skriv som i seg selv er rent rasistisk. Så det må være grunn til å spørre om redaksjonen kan anføre *legitime* grunner for sine redaksjonelle effekter som 15. september ga seg lite velsmakende utslag på innleggsspalten. 3) 'Påkrevet', fordi jeg mener det ikke er innlysende at redaksjonen har virket som rettferdighetens engler og tjent ytringsfrihetens sak, at redaksjonen kan anføre legitime grunner. Som studenter og lesere har vi krav på klargjøring fra redaksjonen i de tilfeller det er uklart hvilke motiver som har spilt inn på og under redaksjonens bord, dvs. om redaksjonelle effekter skriver seg fra motiver som er et universitet og en studentavis fullstendig fremmed.

"Rent redaksjonelle effekter september måned påkrever en reaksjon, en spørning - i det meste en irettesettelse, i det minste en avklaring". Antakelig vil redaksjonen påberope seg ytringsfrihetens motiv, dersom det blir satt nok lys på saken. For meg står det klart at påberopelsen av legitimitet har tung bevisbyrde. Dette fordi: Gitt at vi hadde hatt angjeldende skriv foran oss, gitt at vi da byttet ut de kjønnsespesifikke termene med eksempelvis artsspesifikke eller kulturspesifikke termer - hadde redaksjonen da trykt det, i ytringsfrihetens navn? Det hadde ikke redaksjonen gjort. Og redaksjonens påberopelse av legitimitet krever da *grunngeving* for distinksjonen mellom kjønnsespesifikk rasisme og annen form for rasisme, hvorfor denne andre formen ikke kommer på trykk (anti-rasistisk sone osv.), hvorfor den kjønnsespesifikke kommer på trykk, hvorfor redaksjonen anser den kjønnsespesifikke rasismen for ikke å være "egentlig" rasisme - og grunngeving for at *Utopias* presseetiske tolkning av ytringsfrihetens paragraf og dens anvendelse i *denne* sak, *står i forhold til* den samme tolkningen og tilfelle der anvendelse resulterer i at skriv ikke las trykt. Dersom redaksjonen klarer legitimeringen er alt såre godt, og vi lesere har fått en avklaring; dersom ikke, kreves en uforbeholden beklagelse, og en uforbeholden garanti om at tilsvarende ikke igjen skal komme på trykk.

Eller kanskje redaksjonen vil hevde publisitetsinteresser? Joda, det er jo mange som både frivillig og ufrivillig menger trynet sitt med søl. Men er da slike partikulære, midlertidige, møkkete og for journalistikken egentlig vilt fremmede interesser, nå - for redaksjonen i *Utopia* - å foretrekke fremfor opplysning og humant arbeid? *Robin Haug*

Kommentar til Ragnhild Vik Nilsens: Anmeldelse av *Kjellerdypet*

Ragnhild Vik Nilsen skrev en i hovedsak nøktern og saklig anmeldelse av tidsskriftet *Kjellerdypet* nr. 2 i *Utopia* 12/99 under tittelen "Grunt kjellerdyp". Jeg vil i den sammenheng takke for både ros og ris. Undertegnede er en av grunnleggerne av tidsskriftet og ansvarlig redaktør for den aktuelle utgaven det her er snakk om, og jeg håper *Utopias* lesere har forståelse for at jeg vil imøtegå noe av risen.

Vik Nilsen kritiserer to ting. Det ene er fagartiklenes lengde/lesbarhet. Det er ikke så ofte fagtidsskrift kritiseres for å ha for lange eller tunge artikler, og kritikken forundrer meg litt. Jeg vil kort forklare noen av mekanismene i fagtidsskriftbransjen. Et av hovedmålene er å presentere så faglig gode artikler som mulig. Dette fordi et fagtidsskrift er offentlig tilgjengelig for alle som har tilgang til BIBSYS. Dermed er man også tilgjengelig for *all* ettersom. Tenk litt over det. De som får publisert artikler i *Kjellerdypet* setter varige spor, og kan regne med muligheten for å bli sitert i andre vitenskapelige skrifter rundt om i landet, det spiller ingen rolle om det skjer om ett eller ti år, hele poenget er at man gir et bidrag til den vitenskapelige debatten rundt et tema.

Man kan jo tenke seg at man selv leter etter artikler på BIBSYS, og med den store informasjonsmengden i dag er det nok så irriterende å bruke unødvendig mye tid på artikler som ikke har rimelig bra kvalitet. Jeg er stolt på vegne av de dyktige artikkelforfatterne som har publisert i *Kjellerdypet*. Lengden og kvaliteten på fagartiklene kan sammenlignes med det som trykkes i mange andre tidsskrift i samme sjangeren, både ti og tju sider er helt vanlig. På andre universiteter har lignende studenttidsskrift eksistert i årevis, og *Kjellerdypet* er Tromsø-studentenes tilsvarende inngangsbillett til å bidra i humanioraforskningen.

Til spørsmålet om å gjøre artiklene lesverdige finnes det ikke noen fasit. Alle som har skrevet en hjemmeeksamensoppgave på Hum.fak. vet at det er vanskelig å gjøre tungt fagstoff til underholdende lesning. Selv professorer har vanskeligheter med dette. En annen ting er at *Kjellerdypet* lever på offentlige midler, og pengene leveres med et uttalt krav om at artiklene skal ha et brukbart faglig nivå. Dette kommer vi ikke utenom. *Kjellerdypet* er ikke populærvitenskapelig slik Vik Nilsen kanskje tror, men vitenskapelig.

Redaksjonen er bevisst både denne og

mange andre problemstillinger. Som motvekt har det helt fra starten av ligget en redaksjonell målsetting i å myke opp tidsskriftet ved hjelp av f.eks. skjønnlitterære bidrag og kortere artikler, slik at tidsskriftet skal få en bredere appell enn hva det tunge fagstoffet kan håpe på i utgivelsesøyeblikket. I den sammenheng er *Kjellerdypet* en hybrid. Det må være plass til både tungt og lett stoff.

Det andre som Ragnhild Vik Nilsen kritiserer er det dårlige nivået på de skjønnlitterære bidragene. Vik Nilsen er leder for Litterære Drypp, UiTø's eneste skribentforum. Undertegnede er hovedfagsstudent i allmenn litteraturvitenskap. I spørsmålet om dikt kvalitet er jeg redd for at både Vik Nilsen og undertegnede beveger seg på dypt vann. Den absolutt sterkeste fronten i litteraturnorge (særlig tydelig i sommer-Dagbladet) står som kjent mellom hårsåre forfattere og blærete akademikere, hvor Vik Nilsen i denne sammenheng representerer de hårsåre forfatterne og undertegnede de blærete akademikere. Verken forfatter eller akademiker kan forbeholde seg eneretten til kvalitetsbedømming, og det er sjelden noen blir enige om hva som er kvalitet. De diktene som blir trykket i *Kjellerdypet*, er de diktene som flertallet av redaksjonen både faglig og personlig finner mest givende, og dette vil variere etter som redaksjonsmedlemmer kommer og går. At redaksjonen nå består av flest litteraturstudenter er egentlig tilfeldig, men i tillegg er også nordisk og filosofi representert i redaksjonen.

Den ene tingen jeg derimot beklager sterkt og inderlig, som Vik Nilsen ikke nevner noe om, er at *Kjellerdypet* oppleves som vanskelig å få tak i. Dette er delvis pga. at opplaget til siste utgaven var på kun 300, fordi det er dyrt å trykke. Selv om det er en forbedring fra første utgaven som hadde et opplag på 200, så blir det aldri nok. Helst skulle vi hatt enda flere eksemplarer. Tidsskriftet er i alle fall kommet for å bli, og man kan gjerne forsøke å henvende seg på e-post for å få tilsendt tidligere utgaver, så lenge lageret rekker. Det er gratis. E-post adressen er KJELLERDYPET@HUM.UIT.NO Adressen kan forøvrig brukes til alle forespørsler som har med tidsskriftet å gjøre. Til slutt vil jeg understreke at tidsskriftet er avhengig av en jevn strøm med bidrag fra studentene, og oppfordringen er herved gitt.

Av Ragnar Akselsen

Vedr. oppslag i *Utopia* nr 12 av 28.09.99:

"UB bankerott"

Artikkelen som sto på trykk i *Utopias* utgave nr 12-99, kan gi leseren inntrykk av at UB mangler rutiner for budsjettoppfølging og budsjettkontroll, og at dette er bakgrunnen for den vanskelige økonomiske situasjonen for litteraturlidene ved UiTø. Hovedårsaken til at det er iverksatt innkjøpsstopp for litteraturlidene, er at realverdien av bevilgningene til dette formålet over flere år er redusert slik at UB i realiteten har mindre midler til å kjøpe inn

litteratur enn tidligere. UB har fullmakt til å nytte midler til litteraturinnkjøp i det omfang som universitetsstyret definerer i begynnelsen av hvert år. Regnskapet viser at forbruket på litteraturlidene ved utgangen av september ligger tett opp til årets bevilgning, og det er innført innkjøpsstopp for om mulig å unngå budsjettoverskridelse.

Helge Salvesen
bibliotekdirektør

Utopias svar til "åpent brev til Redaksjonen"

Utopia ønsker i utgangspunktet ikke å sensurere leserbrev vi skal sette på trykk, dette for ikke å blokkere meningsytninger som strider med det politisk korrekte. På den annen side er det klart at det går grenser for hva som er etisk riktig å publisere.

Redaksjonen har en løpende debatt om innholdet i avisa, og tar ditt brev til etterretning.

Utopia-redaksjonen

Millenium

År 2000 nærmer seg.
Kanskje du skulle satse på en ny kalenderdagbok i nytt design.

Stor fagbokavdeling i 2. etg.
med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video, etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart, etc.

Vi betiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Centrum * Libris

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200

Telefaksnr.: 77685301

E-post: erik@centrumlibris.no

Internett: www.centrumlibris.no

Kultursider

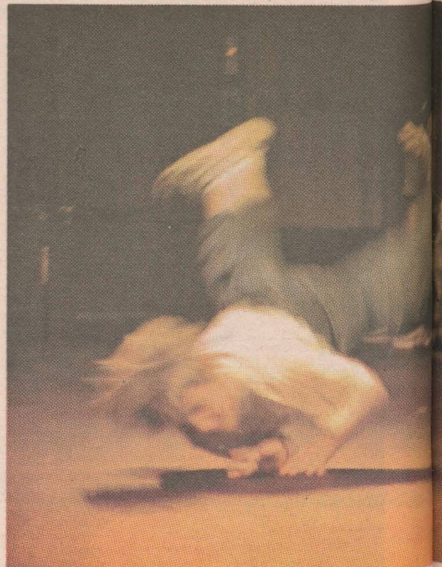

FAMNAR VIDT: Trascendental stemning når Mari Boine strekkjer vengjene ut og flyg. Tradisjonsberar og nyskapar av internasjonal klasse.

BARN AV REGNBUEEN: Leikande joik frå modige røyster sette fargerikt preg på den samisk-afrikanske familieforestillinga.

TROMMELEIK: Tigeren turde ikkje å koma, det gjorde derimot ulven. Med eit byks på kvit sokkelest, -brå krumspring og spark, skremde den lure ulven alle. Tromsdalens trommegjeng slo hardt, og kort tid etter var alle gått av scena.

Vev

Babyr og afrikau
Hula-hula-ba
nadsveven tiln
by. Trass dysba
internasjonale se
avtaler framleis t
paraply. Må mer
menneske i sot.
Slik som no.

BREAR
og yohane
ker scenerte
til 80-talet
gong galthe
blankpog
pop al e
te.

RAUDE RYTMAR: Alt frå paljett-glinsande og raslande diggi-diggidomagedans til rytmisk stillføring frå Guinea fyller storsalen i kulturhuset når det er dukka for Verden i Tromsø.

SAMISK BANKOKK: Det samiske og det afrikanske møtest. Det internasjonale torget innfrir oppdagartrong og nyfikne.

Verda

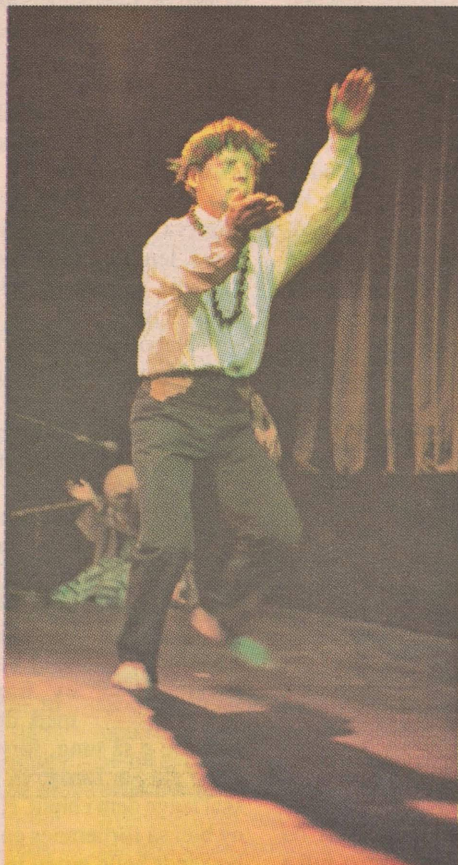
meddrakt, jungeltrommer. på 71° nord. Lagne fargar Tromsø male perspektiv må leids- og vennskaps- under ein og same fortsettja å møta i Tromsø. I verda.

Foto og tekst: Marit Ljøsne, Inger Bråtveit

ROERS: Hip hop med kul og sik- te oss attende serobra atter ein er utgjorde eit egolv. Amerika- eine stuntet et-

HULA-HULA: Mannleg hula-hula dans med blomar i håret. Her i heftig og konsentrert utforming i ein hyllest til havbotnens sjøgras.

KULTURLEDER

Kvinner og barn først!

Kvinner og barn er vakre ting. Vakre og bedårende. Noen ganger får kvinner barn. Det er vakkert. Noen ganger er kvinner studenter. Det er også vakkert. – Det er vakkert å få barn mens du er ung, sier de gamle. Noen ganger må kvinner la barna være med noen steder. Er det vakkert? Det er vakkert når kvinner gir barnet pupp. Overalt? Det er et ammerom under UB. Hvem har nøkkelen?

Noen studenter går i tog fordi det er lite lønnsomt å være student. Er det lønnsomt å være student og mor eller far? Når lønner det seg best å være student og mor eller far? På ex.phil? Etter hovedfag? I det hele tatt? Hører studentbarna hjemme på lesesalen? Hvor hører de hjemme? På Prestvannet? I Tunveien? I leilighet?

En kan spørre seg gul og blå, men babyer blir det mye av i studenttida. Slipper de inn der mamma og pappa går? På forelesning og seminar, til byen og på konsert? Er lyden av et barn vakker når du skal sove på nabohybelen?

Undersøkelser fra statistikere viser at barn født under foreldrenes studietid blir smartere enn andre barn. De er mer sosiale, har økt selvtillit og tenker mer. Til tross for trange kår og hektiske hverdager.

På normert tid skal mamma og pappa ta bussen til barnehagen, løpe på seminar etter forelesninga, stikke innom Akademisk kvarter før stengt, lese og kollokvare. HUSK: Fem liter melk, leverpostei og gulrøtter. En lapp om foreldremøte på Blåbærtua ligger i gullungens ryggsekk. Samme kveld har faget fest i Bodegaten.

Du får ikke i pose og sekk som student med barn. Du får i røde og grønne plastbøtter og sandkassespann.

Lånekassen gjør ved et trylleslag lånet om til stipend når barnet kommer, men lykken varer ikke evig. Når arvingen er gammel nok til å stå i barnehageporten og vinke "Ha det" knytter staten pengesekken kjapt igjen. Imens tikker vektaltstaksameteret i sin vante takt.

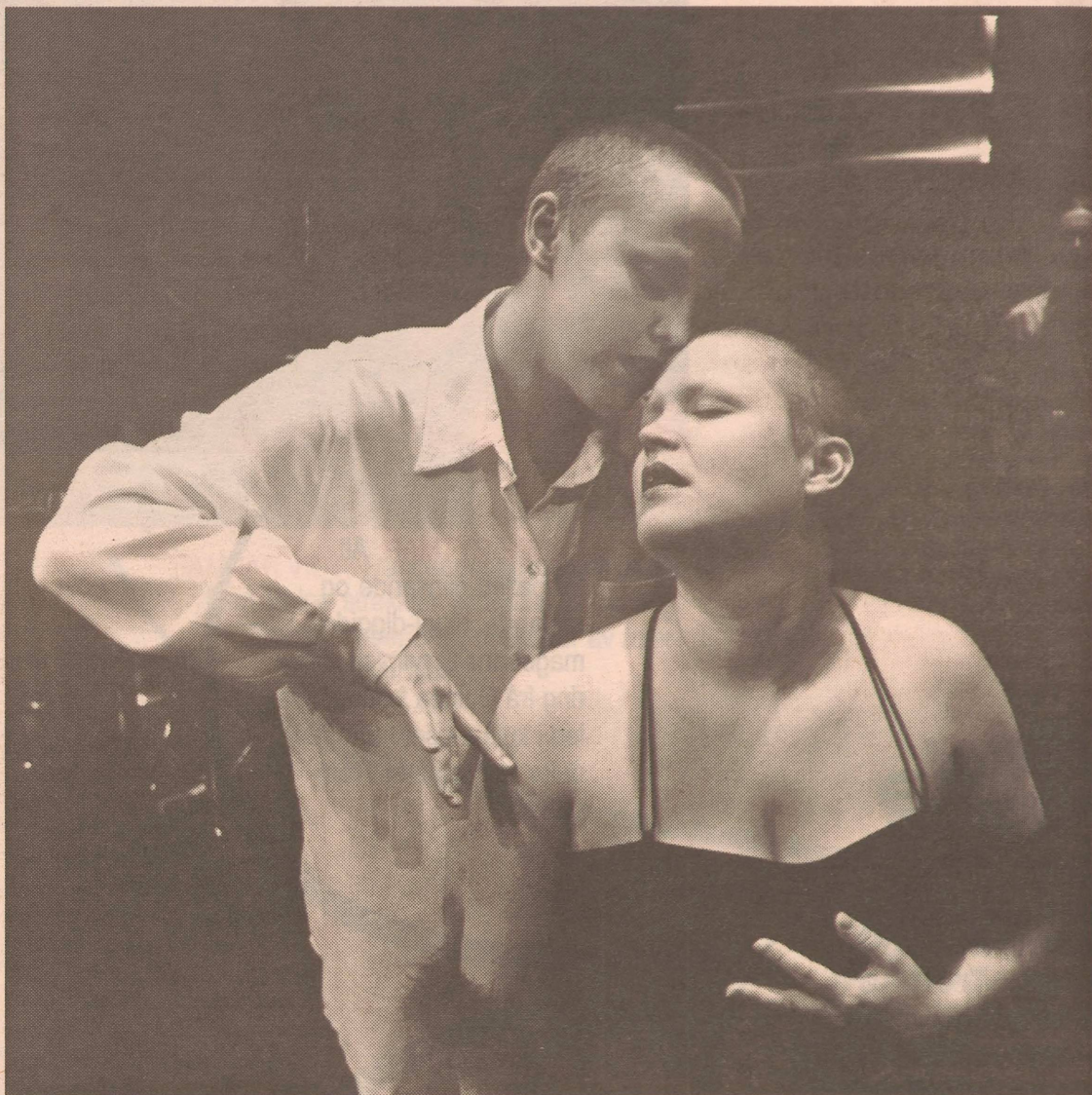
Mange har hoppet av karusellen og gir barna et pustehus. Det burde finnes ventiler og rom i studiehverdagen som gjør det levelig å ta cand.mag. med mer enn sommerfugler i magen. Høyere utdanning skal ikke uhemmet regulere studentforeldres hverdag. Må kombinasjonen av vektalt og bæremeis bety at drømmen om doktorgrad bare blir en søvndyssende historie på sengekanten?

NING – et liv i begjær

Når NINGensembelet kommer tilbake til Tromsø i slutten av denne uka er det med begjær og posering. Musikerne og skuespillerne har nesten uten unntak lest sine noter i Tromsø, det er med rørende gjensyn vi venter på *Begjær 1000*.

Ingrid Hedlund

Multimediaforestillingen *Begjær 1000* beveger seg i et alternativt rom, der grensen mellom musiker og skuespiller viskes ut. "Å være eller begjære, er det spørsmålet?" Slik presenterer samtidsensemblet NING seg selv. Besetningen inneholder pianist, fløytist og perkusjonister. Med figurene Diva og Sec i Hege og Frida Steenhoff Hovs skikkelser balanserer stykket mellom publikum og musikere, ensemblet har tatt mål av seg å forene lyd, ord og kropp. Fra tidligere vet vi at NING benytter og utnytter hele teaterrommet, de innlemmer publikum og hverandre i framførelsen. Rådstua er en utmerket skueplass for seansen, der det to år gamle ensemblet får utfolde det nyskapede verket med helhet og sødme.

– Å VÆRE ELLER BEGJÆRE: Er det spørsmålet? NINGensembelet møter Tromsø.

Sideblikk En ørkendag heilt på styr

Dagen va mellabær. Den va verken kveld eller morra. Ho Hjørdis va just ferdig med å årn sæ før å gå på bingo. Så ringt det ubestelt på døra.

– Herrejulianna, braut ho Hjørdis ut a sæ, ka e det som kjæm rækanes på dørrn på den her tia a døgne, akkurat nu når æ e på tur ut. Jau, det e væl ho Nancy som flyg på gåran, eller ka du sei, Walter?

– Jau, det kan du regne på, sa han og gløtta opp frå bladet.

Ho Hjørdis stræna det ho makta te ytterdørra. Ikkje hadde ho fædd gædd over golvan heller sia førledndag, ka tru ho Nancy vil mein når ho ser kor det ser ut her. Det e jo reine Sodoma her inne, det vil ho Nancy på momangen fer me te ho Signora. Å ho Signora som te å me stryk knapphollan. Hoe så reinsli at ho tørka av kalosjan hannes Henry før han går opp på trappa.

Ho Hjørdis kom tebakere i et sjettfåkk.

– Nei, gubbennoa, veit du ka Walter, nu får vi stua full a

nåkka taterpakk som ska prakk på oss mattlør, utbraut ho Hjørdis. Ho va heilt oppgjedd.

– Herjemini, nu må du hjelp mæ gubbe, æ kan jo ikke bære hiv dem rakt ut. Det e jo ikkje Jehovas, sa ho Hjørdis morskt og va tydelig oppgjedd.

– Nei, kan du skjønn, jattru han Walter.

– Nei faderullan, æ e jo ikkje nåkka rasist kan du skjønn, fortsatte ho og vesst ikkje si arme råd.

– Æ kan jo ikkje kjøpe den førlerova mattskjiten, nei gubbevares, tenkt ho høgt mens ho stramma sæ opp og gikk ut i bislaget igjen.

– Nabo kjøpe, nabo kjøpe, kauka han eine degosen mens han peikt bortover mot huset tel ho Nancy å han Lockert.

– Jau, just presis, svart ho Hjørdis å tenkt på alt det livet ho Nancy har hatt med de tæppan. De e så tung, førstår du, at ho slit sæ førderava når ho skal legge dem i bløitt. Ho Nancy blei så førtæranes en dag at ho sendt heile sjiten tel Russ-

land. Ho Hjørdis hadd aldri sett ho så kokarg i heile si tid.

– De e ikkje rart ho e læmster, tenkt ho Hjørdis med sæ sjøll.

– Special price for you, only half price, me friend, ropte degosen og kjeik ho Hjørdis rætt inn i kvitæue mens han holdt opp et persisk tæppen. Han va ekvivokk, den tatern.

Ho Hjørdis prøvd å se bisk ut og svarte morskt tebakere;

– I no money, mens ho peikt på sæ sjøll å vrengt lomman.

Taterdegosen glist breitt med gulltein. Han hadd fleire triks på lur.

Striken va ikkje likar enn at han ga ho et blikk ho ikkje hadd sedd sian før ongan va små.

Ho Hjørdis va gjøger. Ho hadde ikkje møtt en sånn storsjarmør på år og dag. Jau, å han gløtta på ho, det va ikkje tvil om det. Ho hadd engelsk fra framhaldsskoln, så ho nåkka tørkenebb va ho slettens ikkje. Ho skjønt godt ka det betøy.

– You pretty woman, gjen-tok ho inni sæ, I like you very much. Ho taug på ordan. Han Ingolf hadde ikkje sagt sånt tel ho på ukrestelie tie.

Ho Hjørdis smilt te degosen. Han va virkelig gjev den

karen.

Han Walter satt pal i gjøngestoln. Han hadd just hailla sæ middag, og nu satt han å gløtta på meldinga. Alt va som vanlig. Det meilt kuling. Det va nu han Walter uenig i. Kyrm hadd løfta sånn på føtn då de blei melka, det pleidd å gje stilla. Nei, de førkjen greidd ikkje å skjell berg frå båra. Det e mykkje likar ver på Feskerimeldinga.

Han betrakta ho Hjørdis som dreiv å støvsugd den nyinnkjøpte matta. Han hadd velta en kartong polentagryn utover stugolve å matta va så tykjetung at det ikkje va rå å få lagt ho i bløitt. Ho Hjørdis va eitranes førbainna over at ho kunn vær så haulaus å dræg sånn tykjemakt innfør husdørrn. Å bingoen gikk jo rett i vasken. Det va vel utsedd at ho ikkje sku kom sæ innover i kveill. Men det gjør nu ikkje mykkje forskjell, ho Britt-Olaug læs nu så smålige tall. Det e knappast rå å vinn sæ ei mark gulkoop.

Han Walter stilt sæ rett bak ho. Han smilte litt før sæ sjøll mens han la handa si førsektig på atterskotte hennes og kresta litt:

– Du e nu ei søkkanes gjæv kjærring, sa han å ga ho ordentlig gokinn.

Rune Thomassen

Klippen

– Mange sier Peter Wessel Zapffe var sprikende. Dette er feil. Vi er mange som er halve mennesker. Zapffe, derimot, var fasettert; det gjør ham hel, sa Berit i Ura og favnet om tindtenkeren fra nord mer en noen annen.

Man kan lese sin Zapffe som Fanden leser Bibelen. Rart at en så snill filosof kan lire av seg skumle tanker.

Globalt gny

– Med både Einstein og Disney som konstruktører av vårt århundre sier det seg selv at vi befinner oss i en konstant krise; i det almene gny. Eller for å sitere filosof Sigmund Kvaløy Sætreng: –Sammenlignet med tidligere renninger i kulturveven, er det et kostelig tilbakefall vi befinner oss i!

Det globale management har sitt gode grep rundt det moderne mennesket. Gardermo-showet er et tilstrekkelig eksempel på det almene gny. Lidelsen i Zapffes tenkning kan oppstå som et resultat av tvang; påført tvang fra maskinsamfunnet. Zapffe kritiserte sterkt massesystemer innen alt fra psykoanalyse, kommunisme, Tindklubber og lignende. En villheing, denne skarpe tenkeren. For det ufikserte mennesket oppleves han som et kristogeometrisk krokodilleglefs(Zapffes eget uttrykk)! Med salt humor og språklig virtuositet fremstår Zapffes egen tenkning som utemmet natur. Han er som Sætreng fastlo: –Ambolten hvor selv gudene hamrer forgjeves. Hva var det som brast?

Hvordan ble han så flink?

Vi er i menneskeheten og lider sammen. Vår storhet fører til vår undergang. Som Zapffe selv sier: –Vi bedriver et sanseløst søl av organisk stoff.

Ved å konstruere nye teknologiske forankringspunkt ledes mennesket ut i distraksjon for så å ende opp i konsumkultur og statusjag. Men lidelsen er urettferdig med hensyn til menneskets evner. Er det da en liten rest av Gud igjen? «Hele livet har jeg vært splintret i et utall av småtalenter. De fortærer hverandre som fuglene på brettet; så ingen får utfolde seg i fred. Resultatet er et lappeteppes av tilløp og halve og kvarte ferdigheter.» Zapffes uttrykk står støtt alene. Han uttrykket seg gjennom mange former; fotograf, forfatter, filosof og flere dertil. Derimot opplevde han sine talenter som tyngende da han hverken hadde nok leveår eller kapasitet til å rekke over det hele. Det en må miste er umistelig. I samme grad som mennesket søker et svar, slås det ned. Av og til må vårt dypsyn synes vekk; vår særart må dekkes til. Zapffe sier selv han lever utenfor livet. Likevel oppleves hans intense grep om livet, hans søken og streben som at han befinner seg i et «livets brennpunkt».

Den indre pol

Sætreng sammenligner Zapffes uttrykk å «søke den indre pol», med Buddhismens Nirvanå der Boddishatvaen er løsnings; formidleren. Mennesket må fortsette på sitt skummende seilas, i selvoppholdelsens gnikk. Den uopplevde natur

er et lykkefelt og slitet med den rå natur er nødvendig. Deretter er hvert skritt en retur.

Det er som om Zapffe gjenspeiler sin metode, sine tanker i rutene han har innenfor fjellklatring. De er tunge, harde og strabasjose; og når du mestrer de er det en ubeskrivelig glede.

Biologisk interesse

Zapffe søkte en vitenskapelig basis for sitt filosofiske standpunkt. Beviskravet har derimot ingen mulighet for respons i universet, som i motsetning til mennesket ikke er noe selvbevisst vesen. Vi har ingen steder å rette spørsmålet, annet enn til naturen. Naturen; steinene, elvene og stjernene, svarer ikke på våre rop etter mening. Dette kommer vel ikke som et sjokk på de fleste og for Zapffe betyr dette at naturen blir fremmed for mennesket. Filosofen bruk-

te biologen Jacob von Uexkülls begrep «interessefront», hvorav den metafysiske er en blant mange slike fronter mennesket har overfor sin omverden. Andre fronter er f.eks. den sosiale og den autoteliske interessefront, hvor behov som samvær og lykke har sin plass. På alle fronter har vi behov som finner sin potensielle tilfredsstillelse i naturen (er du sulten, kan du spise) Så altså ikke med det metafysiske behov. Dette behovet mente Zapffe er et utslag av menneskets mentale overutrustning, et problem han forsøkte å plassere innenfor biologiens forklaringsmodeller. Han sammenligner menneskets i utgangspunktet biologisk nyttige bevissthet (evne til abstraksjon som middel til løsning av praktiske problemer) med geviret til en bestemt type hjort, som i begynnelsen var et effektivt forsvarssystem, men som, etterhvert som det vokste seg større og tyngre, ble hjorten til byrde mer enn til gagn og til

slutt forårsaket dens undergang, da den ikke lenger klarte å bære geviret. Hjortens storhet og egenart ble dens tragedie. Hvis mennesket skulle forfølge sitt metafysiske behov til sin ytterste konsekvens, ville det medføre en lignende skjebne for oss, vi ville ikke være interesserte i å ta til oss næring og følgelig dø ut.

Mening i – mening med

Er da alt grader av sublimesjon og forankring slik biolog Dag Hessen mener om biologien hos Zapffe? Hessen viser ofte til Herman Tønnessens fascinasjon for bioteknologi og dennes innsats for å øke den mentale kapasitet; økt livsglede. Her ville Zapffe si at mennesket tvert om inntar verden i et vandalistisk jafs fremfor den strabardiøse opplevelsen.

Øystein Guneriussen
Marianne Søndmør

FOTO: BERIT ZAPFFE

Kvinne i sort

Ryggen er rett, men blikket gløder ikke. Kvinnen setter seg, puster tungt. Hendene fomler hvileløst. Hender som forsøker å lete etter ord uten eksistens.

– Jeg vet ikke hva jeg skal si, sier hun fra et sted der ingen vil være. Tre år inne i ett hus er lang tid. En dør som alltid må være låst. Ikke en gang Guds hus er stort nok for et menneske, sier hun.

Når man møter Janerita Nsereko får en følelsen av å ikke strekke til. Vi er bare mennesker – hva kan vi gjøre for å drepe en tydelig smerte?

– Jeg har laget mat i hele dag, sier hun og er ukonsentrert fokusert.

– Dere kan snakke med meg, besøk meg. Dere kan likevel ikke hjel-

pe meg ut av situasjonen. Jeg vet at jeg må bli her. Det er bedre at barna mine har en mor i Norge enn ingen mor. Jeg jobber for frihet i mitt land, som død kan jeg ikke frigjøre noen. Døden er relativ – et menneskes skjebne kan også være døende – hard som stein.

– Jeg har fire barn, den eldste er 19 år. Vi skriver brev og snakker på telefonen.

– Mannen min. Jeg forsøkte å advare ham, men han hørte ikke på meg. Jeg så ham ikke etter det møtet. Senere fikk vi høre fra noen på innsiden at han var drept.

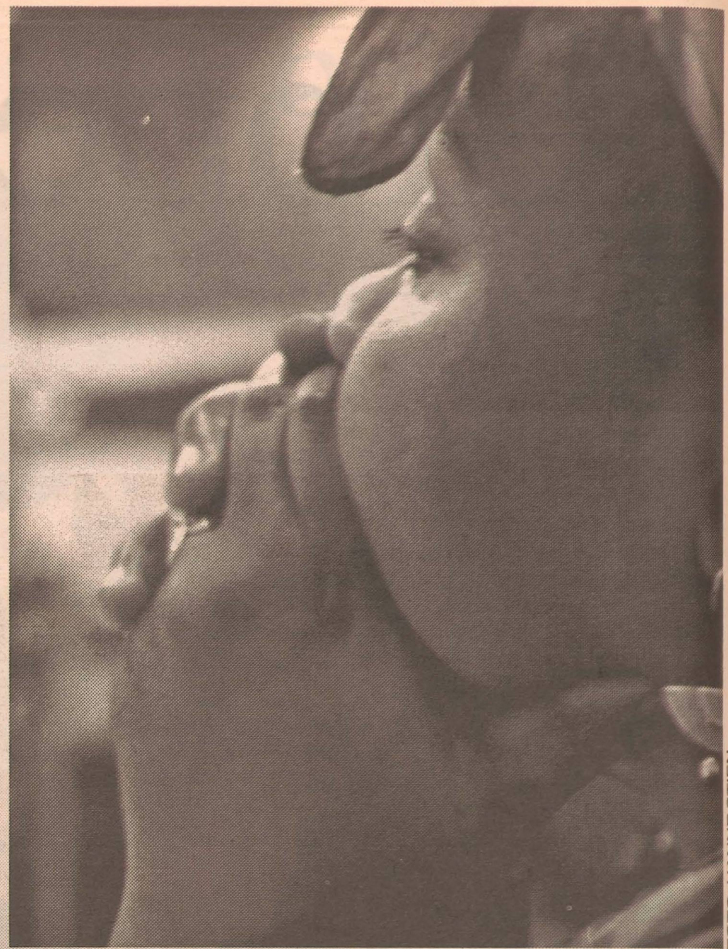
– Jeg vet ikke hva jeg skal si, gjen- tar Rita.

Navn: Janerita Nsereko
Firebarnsmor
enke
Flyktning fra Uganda
Kirkeasylant Grønnåsen kirke

– Mannen min. Jeg forsøkte å advare ham, men han hørte ikke på meg. Jeg så ham ikke etter det møtet. Senere fikk vi høre fra noen på innsiden at han var drept.

– Jeg vet ikke hva jeg skal si, gjen- tar Rita.

Hanne Stien

SLITEN: Ikke en gang guds hus er stort nok for et menneske

Mellom to permer

Etter 22 timer gjemt i en kiste på vei til Norge og fem måneder i asylmottak gikk Kathiresan Rakkappan i kirkeasyl i Katolske kirke i Tromsø. Her lever han bak lukkede dører for å unngå å bli sendt tilbake til konfliktfylte Sri Lanka. Nå vil han skrive bok om erfaringene.

Krister E. Brandser
Henrik Christensen (foto)

Kathiresan Rakkappan er 25 år gammel og har holdt til i Vår Frue Kirke på Stortorget i snart tre år. Rommet han sitter i er hvitmalt.

– Det er skremmer meg hver gang jeg ser politiet, sukker han.

Kathiresan er takknemlig for de som besøker ham regelmessig. Da kan han slå av en prat over en kopp kaffe.

– Jeg lærer noe nytt hver dag, men jeg klarer ikke å konsentrere meg nok til å studere, forteller han. De verste stundene er når han er alene:

– Så lang tid mellom fire vegger tar på, sier han. Han regner med at omstillingen til frihet kommer til å ta tid.

Skriver bok

Etter den lange tiden i kirkeasyl har det blitt mye medieomtale av Rakkappans livssituasjon. Han har selv engasjert seg i asylopolitikken. Det er bare et spørsmål om tid før han får nok stoff til å skrive bok. Han mener det er mange i Norge som forstår hans situasjon, men asylopolitikken på landsbasis har stagnert.

– Jeg vil vente litt til og få tak i mer informasjon før jeg skriver en bok om norsk flyktningepolitikk, sier Kathiresan.

– Boka skrives fra mitt ståsted som kirkeasylant og asylsøker, fortsetter han.

Risiko

Kathiresan Rakkappan var en helt vanlig ung tamil på Sri Lanka da han ble tvunget til å være med på ting som kunne skade både ham selv og familien. Han bestemte seg for å rømme landet i stedet for å risikere livet der han bodde. Det er en vanskelig situasjon Rakkappan er i:

– Hvis jeg drar tilbake til Sri Lanka risikerer jeg fengsling og forfølgelse både av den singalesiske regjeringen og av motstandsgeriljaen, De tamilske tigrene. Jeg føler at det er bedre å sitte i kirkeasyl enn å risikere livet hjemme på Sri Lanka.

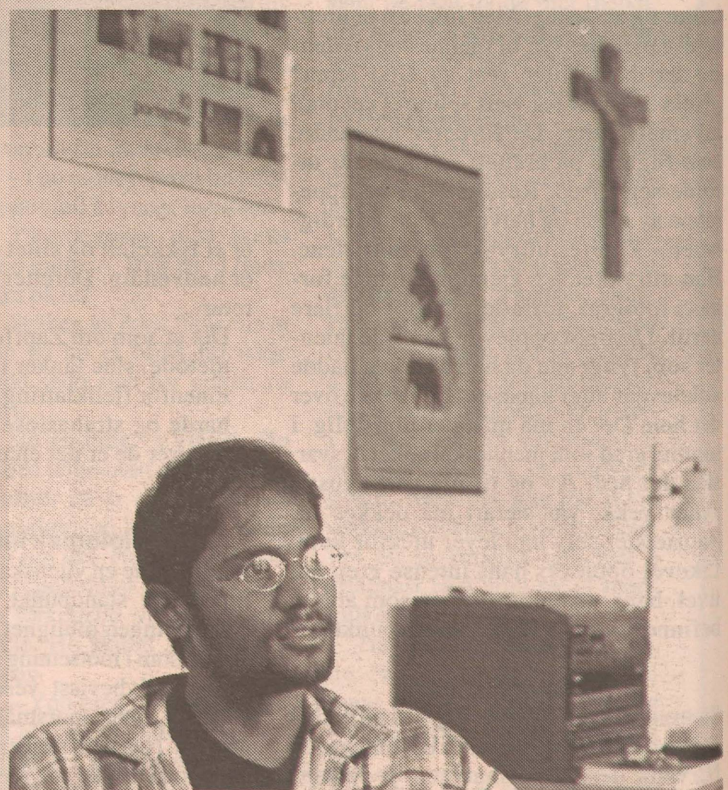
Alene

Opprinnelig var Kathiresan sammen med to andre tamiler i kirkeasylet, men for kort tid siden dro begge fra ham.

– Jesunesan Mariyanayagam fikk oppholdstillatelse i Norge og har siden giftet seg. Thilepan Kumarasamy rømte asylet for å treffe sin søster i England. Der ble han tatt av det engelske politiet og sendt tilbake til Norge. Herfra ble han umiddelbart sendt til Sri Lanka, hvor han etter et fengselsopphold nå lever i skjul i et bananlager, forteller Kathiresan.

– Han har det mye verre nå. Jeg har snakket med ham på telefonen, og da brast han i gråt. Etter samtalen hadde jeg vansker med å konsentrere meg i lang tid, forteller han.

- 10. oktober 1999 satt 54 mennesker i kirkeasyl i 24 kirker over hele Norge. Asylantene kommer fra Sri Lanka, Russland, Pakistan, Iran, Columbia og land i Afrika.
- Tidligere justisminister Grethe Faremo truet for seks år siden 2500 kosovoalbanske asylsøkere med hjemsendelse.
- Asyl betyr beskyttelse. I spørsmålet om kirkeasyl er det kirkebygget som gir beskyttelse.
- Myndighetene har bestemt seg for å ikke håndheve norsk utlendingslov i kirkebygg. Dermed oppstår et rettslig vakuuum. Det finnes heller ingen rettspraksis i forhold omkring kirkeasyl. Kirkeasylet representerer derfor et "rettstomt" rom.
- Februar 1993 ble Norges første kirkeasylant innkvartert i Elverhøy kirke i Tromsø. Menighetsrådene i andre kirker fulgte eksemplet, kirkeasyl ble opprettet flere steder og har fått stor oppmerksomhet.

FORTVILT: – Norge gir faen! fortviler kirkeasylant Rakkappan. - De snakker om bistand og de snakker om demokrati - Norge gjør ditt, Norge gjør datt, men allikevel ser de ikke at tamiler og singalesere dreper hverandre.

JAZZKLUBBEN
KONSERT PÅ TEATERKAFEEN
CÆCILIE NORBY, VOKAL
LARS DANIELSSON, BASS, CELLO OG PIANO
PER JØRGENSEN, TROMPET OG ALT-MULIG-RART

Hårfint jazzmøte

FOTO:INGER N BRÅTVEIT

Konserten er nettopp starta når jeg snirkler meg mellom stolene. Det er stappfullt og stille.

Bortsett fra danske Cæcilie som synger, og en sentimental cello som får følge av Pers trompet. Mine fordommer, «vakkert, men litt kjedelig», er historie. For nå er den milde musikken *flowing through my blooming heart*. Hele første halvdel av konserten er vi alle som sugd inn i musikken, det er lett å se på publikum at de er med. Like før pause vekkes vi av bossa-nova hit'en "Cuban Cigar". Det er erotikk og det er kjærlighet. Til tider så uendelig trist: *The day breaks. You're alone*. Når vakre Cæcilie vekker lengslene i kroppene våre, er det godt og reddes av Lars' bass, som plasserer oss pent på jorda igjen. Per og Cæcilie akkompagnerer hverandre, leker og flørter. Rytmer som sender oss til Afrika. Hett!

Det er internasjonal sus over musikerne, noe publikum merker på tryggheta trioen utstråler på scena. Cæcilie Norby bruker stemmen sin til å ledsage musikerne, hun lager rytmer. Dette gjør vokalen hennes mer interessant, og hun viser at hun kan mer enn å syng vakkert. Per Jørgensen, fra Norge, må også nevnes. Det er ikke bare at han er multi-instrumentalist, han trakterer også instrumentene, og stemmen sin, på de merkeligste måter. Det høres snedig ut når han blåser i trompeten uten egentlig å spille, eller synger med lidende uttrykk. I tillegg har han også komponert noen av låtene, blant annet avslutninga; en afrikansk godnattsang. Det er godt trioen er raus med ekstranumrene, ellers hadde de sendt 150 søvngjengere ut i gatene. Det er den musikalske variasjonen – og måten musikerne *tør* spille på seg selv, hverandre og instrumentene, som skaper konserten.

Tori Falck

FOTO: MARIT L. JØSNE

KONSERT:
MIDNIGHT CHOIR OG STRINDA STRINGS
AUD.MAX.
PAAL FLAATA (VOKAL)
RON OLSEN (BASS)
ATLE BYSTRÖM (GITAR, PIANO)

Midnatt i Aud.max

Skjør og neddempa episk pianorock. Aud.max i mørke. Midnight Choir skapar katedralstemning på sitt sarte, melankolske og enkle vis.

Vare munnspeletonar, orgel og trompet. Trommekomp og velvalgt wes-

ternstøy. Ein beskjeden bass, under hendene til glattskalla Ron Olsen. Rett nok er Paal Flaata vokalist – det er ingen tvil om det – han nærast kviskrar orda fram. Stemma er intens – sår til det ubehagelege. Når vibratoren set inn, kjennest rasp frå eit sylskarpt barberblad nedetter langs ryggrada. Men bassisten: Som ein mumie i blått dystert lys står han der med all sin sjelekval,

sitt heilstøypte tungsinn og beherska melankoli.

Kritikarar vil ha det til at damer dånar og menn gret når bandet kurtiserer med sin mørke sjarm, - det er kan hende rett. Men i det store lokalet forsvann den orkestrerte lyden og veikna i takt med kulissanes lysbildekapte halvmåne. Utopias utsende rakk difor ikkje å dåne.

Inger Bråtveit

Svenske Wannadies har beriket vår hverdag med en utgivelse denne høsten. Platen *Yeah* er denne gangen også en tilføyning innen britpop sjangeren. Men svenskene bevarer sitt eget lydbilde og blir dermed en videreføring av forrige plate *Baggy Me*. *Yeah* inneholder 14 poprocksanger hvor gitar er dominerende. Gruppas særpreg skapes også gjennom Christina Bergmarks bruk av synth og melodica. Kombinasjonen av stemmene til Pär Wiksten og Christina Bergmarks er også et av varemerkene til Wannadies som er bevart på *Yeah*. Denne platen er av like høy kvalitet som *Baggy Me*, dermed burde gamle fans juble over denne utgivelsen og det burde være rom for nye Wannafans.

Wannadies fikk ikke det store internasjonale gjennombruddet med *Baggy Me*, men med MTV på sin side, kanskje *Yeah* blir gruppens springbrett til verdensomspennende berømmelse. De har i hvert fall potensialet.

Anders Lilleheim

Wannadies
Yeah (1999)
BMG

Ved første ørekast virker dessverre plata også for disse ørene skuffende platt. Ikke før etter et par "hours...", begynner nyansene å poppe opp. Listehit'en og "pop-balladen" "Thursday's Child" går rett hjem. Det er så vakkert at det krøller seg. "Seven" og "Survive" er også ok melodier, og er to av de mange låtene hvor gitaren tar oss til 70-tallets Bowie. "New Angels of Promise" er lovende – helt til gitarriffene antar påtrengende proporsjoner, og kveler alle illusjoner om en egen sublim Bowiesk estetikk, noe medprodusenten Reeves Gabrels har fått skylda for. "The Pretty Things are Going to Hell", heter ei låt betegnende nok. Instrumentalen gir da et mildt, halvetnisk pusterom etter alt dette. "Something in the Air" er kåra til høstens favoritt, selv om teksten også her er ulidelig desillusjonert. I coveret knuser han den isblå 90-tallsminimalismen med ei forvirrende blanding av dill og dall. Bowie er fremdeles litt annerledes. Litt opplagt?

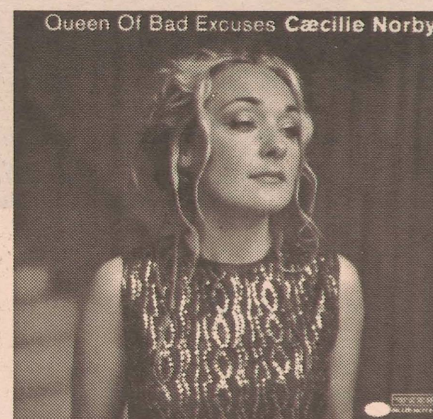
Tori Falck

David Bowie
"hours..."
(Virgin)

Cæcilie Norby høsta nettopp raus applaus for konserten på Teaterkafeen. Hun har dessuten vært del av kulturprosjektet Danish Wave '99, som har skylt dansk jazz over New York i høst. Norby på konsert var en opplevelse, på plate derimot, blir det for glatt og "velprodusert". Høydepunktet er den fengende "Cuban Cigars", som også skapte fryd på konserten. Helt sikkert salgsmessig smart å plassere denne som spor én, men skuffelsen blir dermed stor. Resten av plata minner dessverre minimalt om kubanske sigarer. Variasjonen i de andre balladeprega melodiene er for liten til at noen peker seg nevneverdig ut. Hvis du i høst er i besittelse av høy sofakrok-med-ullgenser-faktor, kan du nok finne mye "comfort" i Cæcilies vakre stemme og rolige ballader. Spennende blir det aldri.

Tori Falck

Cæcilie Norby
Queen of Bad Excuses
Blue Note, EMI

Knut Reiersrud jubilerer som musiker og hele 20 år har det blitt. Gratulerer! I denne anledning kommer SUB. Plata er en blanding av gode gamle låter vi har hørt før, gamle låter vi ikke har hørt før og én ny låt. Vi som har hørt litt av Knuts arbeid vet godt at han liker skandinavisk folkemusikk, ikke minst liker han å blande norsk folkemusikk med afrikansk folkemusikk, dette er smart, ja nesten genialt. Vi vet også han liker New Orleans-inspirert blues, dette er kanskje ikke så bra. Det er riktignok mange gode musikere med her, men jeg føler Knut og gjengen drukner litt i resten av bluesverdenen. Sannelig er det ikke en rock'n'roll-låt her også, kanskje ikke så bra den heller. Den nye låta er overraskende funky og litt kul. Vil du kjøpe ei skive av Knut Reiersrud (noe du burde) anbefaler jeg å sjekke noen tidligere utgitte plater, men for all del, det er mye bra å hente på denne plata.

Halvor Lie

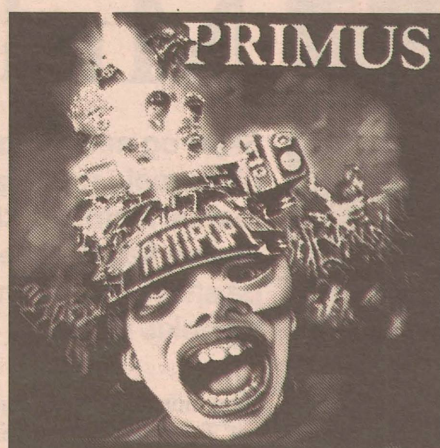
Knut Reiersrud
SUB
Kirkelig Kulturverksted

De suger fortsatt, kanskje litt mer enn vanlig. Primus kom ut med sitt 7. album forrige uke. Selv om de er for veteraner å regne, og mange har fryktet at dette ville føre musikken deres inn på et roligere nivå, er *Antipop* et bevis på at gamle mennesker ikke trenger å stivne.

Platen er bestående av 13 sanger som ligner mer på *Frizzle Fry* enn *Tails from a Punchbowl*. Deres siste verk er med andre ord et hopp tilbake til røttene. *Antipop* er en plate hvor Les Claypool ikke har noen sperrer. Basspillet er overdrevent og av en slik ekstrem standard som gruppen først ble kjent for. Larry Lalonde spiller som om han var tilbake i *The Possessed*, for gjennom gitar er *Antipop* en mye tyngre plate enn de tidligere. Brain viser at han er en verdig erstatter for tidligere trommis Herb. Bestning er med andre ord på topp. På *Antipop* er det dessuten en del gjestopptredener fra ulike artister. Artister som Tom Morello fra Rage Against the Machine, James Hetfield fra Metallica, og Tom Waits.

Primus beveger seg virkelig i riktig retning. *Antipop* er som Primus i "Frizzle-tiden" krydret med nye effekter og gjort mye tyngere. Platen anbefales på det sterkeste og hvis vi er så heldige at de besøker Norge, så er konserten obligatorisk.

Anders Lilleheim

Primus
Antipop (1999)
Interscope Records

Sjura – ei flyfille fra vekke te vekke

Det e mykkje å læs i, bære man har auan me sæ. Man kan læs te auan sprett ut, og det va just det som inntraff da vi fann det som vi kjæm te å skriv meir om i den her anmeillelsen. Vi anmode de ansvarlige i overmakta om å telkall formynderie og kom med alt de har a Svartemarja og hent minst heile opplaget.

Rune vårres Jr. og nytøtta hannes, ho Ingrid Klaudius, illustrant

Æ og ei vekje tråla gjønna byen her førledn kveld. Vi hadd laga oss ærinde på Prelartn før å få glåmt i nyhetn. Vi fainn nån skriverier som såg ut som nåkka kattn hadd drægd inn. Vi anslo det som påkræft at vi i ei faderlig fart fikk en stoppar på den her tykjemakta. Vi bestemt oss der og da før personlig å anmelde dæm inn før riksdomstolan. Vi va skamfert a sjokk.

Nu om sælveste bla: Sjura e kjørt tjukk av allskens heimstrekka pornologi. Æ, han Rune vårres på tro og ære har ikkje sett det sjøll. Både Æ og kjerringa e bekjeinnt av ei tötta fra sjølvaste Sovjetunionen som nu e vel i havn og har havna i Hamna. Ho nevla personlig i Sjura førledn. Vi lyg ikkje når vi nu førtæll det ho har førtælt oss førtulig. Vi ber om at det tas med i regninga at ho føle sæ belæmra som ei kontrari sjarkhora ætte å ha fått læst på Sjura.

Det røktes mykkje

Det seies at han Arnt Rystad har jobba i fleire daga med det herran. Vi lura på om fameljen hannes veit nåkka om det. Vi skal dessutn ha hørt at han ska lag fleir sjur-nummer. Ja, bære Vårherre veit ka han har på lur i sjurreire sett.

Just ajour

Vi har holdt oss asjur på blarn i det siste. Vi får både Allers å Harstad Tidende og væll så det dagli hos et kvinnfolk i Musegata som først læs dæm personlig. Nu anslår vi det før å vær på høytid at vi personlig anmeill det her sjursnusket te riksdomstolan. Vi mein at det nu har gått over stakk og stein. Sånn heimflidd duodjeridu ha vi ikkje hatt innførør dørn før.

Nyteinner?

Han Arnt Myrvold ha vesst vorr i radioen i gam-meltia, men nu har han gådd åver te den kulørte ukepræssa. Vi spekuler, dagli i nån menutt om det kan vær nytein som plaga han, at det er ugildt å snakk framfør melliona a lyttera. Han har væl sedd sæ påkrævd å skifte beite.

Te slutt i anmeillelsen: Ho plag-slettes ikkje med tørke, Asju-ravisen, nyavisn hannes Arnt Ry-vold, altså. Nei, sjura e så blaut at det e direkte artig å få åpne ho personlig. Det dryp av potensial.

Her ha vi snøst opp et privat bilde som sto i svinmakta, av redaktørn, han Arnt Myrstad sjøl. Han ligna nu kanskje på han Herman Kristoffersa, men det ska vi ikkje bland oss meir oppi nu.

FAKSIMILE FRA SJURA, NR1, 1999

Rytme i Munnen – Ræpp og fest

Et lenge lukket ræppemiljø kommer nå fram i lyset på Bak Mål. Det handler om skrætsjing og fristil når R.I.M. med Erik Forsgren setter i gang.

Krister E. Brandser
(tekst og foto)

De siste helgene har det skjedd noe nytt på Bak Mål. I helgene er det vinylkuskene i Tromsø som regjerer der. Ræpping, bass og posisjon, trip-hop og andre stiler boltrer seg i det lille lokalet. Bak det hele står gruppa R.I.M. med SMe1 (Erik Forsgren), SMe2 (Erlend Hageberg) og SMe3 (Torbjørn Valum).

– Vårt mål er å holde en ren festlinje, sier Erlend Hageberg. Grappa hans vil prøve å få folk ut på gulvet når de spiller.

Hageberg er den i gruppa som har vært aktiv lengst som platekusk, men det var Erik Forsgren som tok initiativet til spillekveldene på Bak Mål. Tidligere var mannskapet mindre og hadde navnet G.B.P. (Granbar Posse) og I.O.D (Island of Dritt).

– I.O.D. er et spark i ballene til Warlocks, forteller Torbjørn Valum, – det fantes V.O.T. (Valley of Terror), som er Groruddalen, så hvorfor skulle ikke vi ha I.O.D i Tromsø? spør han.

Engelsk er udugelig

Mannskapet i R.I.M. er sterkt imot angliseringen av morsmålet.

– Et viktig poeng for oss er å renske ut alt utenlandsk, forklarer Erik Forsgren. – Vi har elementer av engelsk slang, men vi tar bare tilbake det de har lånt av Norge. Vi kaller blant annet DJ for PK, eller platekusk.

Inspirasjonen til mannskapet kommer fra skandinaviske ræppere. – Den kommer egentlig mest fra oss selv, men ræpperne Petter, Gatas parlament og Ståle Stil har kanskje gitt oss noen idéer, ler Erlend. Mannskapet forteller at det er selvmotsigende å høre på dem, men de får i hvert fall frem budskapet. Bandet *Mytlicyde* liker de derimot ikke. – De er noen

horer! utbryter Erik.

– Det er kanskje å ta litt hardt i, men de er liksom Puff Daddy i Norge, beroliger Erlend.

Verbal vold

R.I.M.-mannskapet er ikke slemme gutter. – Vi holder oss ikke til voldsmentaliteten i ræpping, men vi er for verbal vold. Det er greit å slenge litt "kokk", forteller Erik. – Oslomannskapene er slemme, og vi er snille festgutter, smiler han. For det handler om å ha det gøy når disse gutta setter i gang.

– Det er ikke noe mål å være "gængstas" for oss, utdyper Erlend. – Vi drikker vin og har akademikerforeldre, forteller han. – Gangstere har ikke foreldre.

På vegne av framtida – i fred og fordragelighet

Montenegro er Balkans siste fredelige skanse. Langt unna beslutningsdyktige universitetsrektorer og prominente politikere. Derfor la det anti-militære nettverket Women in Black sin åttende fredskonferanse hit.

Det er ingen høflighetsvisitt, akkurat. Dinosaurernes tidsalder rår i Montenegro – som i de fleste regionene innenfor det balkanske området. Havna i Bar er taus og tom. Hvor det en gang var flere titalls ansatte, står heisekranene stumme og urørlige. Ingen skip er lastet med nødvendige varer. Kun sedler på svartebørsen er i bevegelse. Tyske mark har førsteprioritet foran dollaren, utenfor turistseongen er det alt annet enn jugoslaviske dinarer som hvitvaskes.

Internasjonalt nettverksarbeid

Women in Black møtes i feriebyen Ulcinj for å utveksle erfaringer og ideer. Organisasjonen er et anti-militært nettverk, med hovedkvarter i Beograd og jobber med fredsbevarende arbeid og tar avstand fra den serbiske regjeringen. Women in Black ble dannet i 1991 under krigen i Bosnia-Hercegovina, og har de siste årene arrangert ukentlige demonstrasjoner. Nå er tohundreogfemti deltagere fra mange land samlet for å diskutere internasjonalt fredsarbeid.

Skyld og gjeld

NATO blir ofte trukket frem som sydebukk i krigen i Kosovo. Det kan være interessant å notere seg at løsningene glimret lenge med sitt fravær, lenge før NATO-bombingene tok til, ikke bare i Kosovo, men i flere konfliktråder over hele verden. Hvorfor og hvordan legitimeres det internasjonale hjelpearbeidets respons på humanitære kriser? Hva innebærer det at amerikansk militære bygger opp en ny base i Kosovo?

Vesten er kontrollert av NATO via skattepenger som går til militære aktiviteter.

Women in Black mener vi må bli finansielt uavhengige for å unngå korrupsjon slik tilfeller har vist i Verdensbanken. Plasseringen av skyld er uvesentlig. I dag er det jugoslavene som er ofre. Dessverre har både amerikanske og serbiske regjeringsmedlemmer bestemt seg for å lukke øynene mens de argumenterer med at deres løsninger er "nødvendige". Her må pressen ta store deler av ansvaret for å ha nørt oppunder "stumhetens krig". Andre grupperinger, som Women in Black, har ikke fått komme til ordet når det var nødvendig.

Marianne Søndmør

Verdiløse investeringer

Roberta Spizzamiglio fra italienske Women in Black mener vi er vitner til en kollaps og ødeleggelse av europeiske verdier. Flere representanter fra sør-Europa påpeker fraværet av etikkens plass i det europeiske markedet:

Marianne Søndmør
Marit Ljøsne(foto)

– Hva er basisstrukturen i militærstrategi? Europa har 32 millioner arbeidsledige, samt flyktninger, hvorav sigøynene utgjør et betydelig mørketall, og så investerer bedrifter for fem milliarder i Kosovo. Dette er skattepenger og må derfor kontrolleres. I kritiske situasjoner bør alle føle et ansvar. Her snakker vi om investeringsbudsjett i økonomiske og militære aktiviteter som er større enn humanitære budsjett. Er dette "demokratisk"? spurte Spizzamiglio.

Nye strategier

I Hellas er den internasjonale rasismen iøynefallende, spesielt overfor Tyrkia. I fjor kom det en ny lov som sier at alle greske menn mellom atten og seksti år skal ha militærtrening to helger i året ved den tyrkiske grensen. Kvinner i Hellas finner selvsagt ikke noe frigjørende ved loven og har jobbet med aktiv brobygging mellom landene blant annet under og etter jordskjelvet som nylig fant sted i Tyrkia.

Engelske Women in Black er motstandere av alle krigsmotiv og aktive i anti-krigskampanjer noe som skapte en dialog med de Kosovo-albanske representantene.

– Vi ønsker å etablere et forum som jobber mot volden Serbia utøver – også mot sitt eget folk. Dessverre oppfattes et offisielt vennskap med serbere som vennskap med Milosevic, sa en av de fire kvinnene som kom ens ærend fra Pristina.

– I Kosovo er situasjonen kritisk. Det er viktig at unge menn informeres og bevisstgjøres om at vi ikke ønsker rekruttering til militæret, oppfordret Spizzamiglio.

KRIGSDEMONTERING: Women in Black i Podgorica.

Kvinneaktiviteter

* Engelske Women in Black jobber blant annet med å kartlegging oppbevaring av krigsutstyr.

* Alternative aksjonsformer og forslag til en alternativ fredsspris ble lagt frem.

* En kvinne fra Mexico rettet fokus på hvilke kunnskapsperspektiv vi opererer med, fremtidige metoder og strategi.

* Den danske filologen Toni Liversage påpekte at det er umulig å definere strategi blant anti-militære aktivister hvis vi ikke kjenner til vår felles historie – også som kvinner.

* Vi må finne våre egne termer, konsepter, avsluttet samtlige av de spanske og russiske kvinnene og viste til tjetsjenske mødre som har reist og hentet sine sønner hjem fra krigsområder.

Women in black

– Organisasjonen og nettverk dannet av kvinner på Balkan i 1991.

– Har siden 1991 arrangert (og arrangerer fortsatt) ukentlige demonstrasjoner mot krig og krigene som har utspilt seg på Balkan.

– Arrangerer hvert år en internasjonal konferanse for fredsarbeid.

– Den største anti-militære organisasjonen i den Føderale republikken Jugoslavia

– Inngår i et internasjonalt nettverk av humanitære organisasjoner.

Sørgelig kledt

– Kun den som vet hvor han skal kan gå seg vill, lyder ordtaket. I Serbia har vi mange veier men elendige veiforhold, sier Aleksandra Ranic, medlem av Women in Black samt leder for sosialdemokratisk lokallag i Kragusevac.

Marianne Søndmør
Marit Ljøsne(foto)

Alexandra har vært politisk aktiv i et år og studerer økologi i Kragusevac, en serbisk by med 250.000 innbyggere. Etter å ha sett en økende fattigdom der infrastrukturen er kjørt helt på dunken bestemte hun seg for å vie tiden til politikk og organisasjonsarbeid.

Ung fremtid

– Jeg elsker politikk da jeg føler at jeg kan bidra med noe både for mitt folk, unge mennesker og mitt eget liv.

Dermed meldte hun seg inn i Sosialdemokratisk Ungdom og er leder for sitt eget lokallag. Partiet i sin helhet har kun eksistert i to år og teller tohundre medlemmer. De fleste er studenter og ungdommer, noen helt ned i trettenårsalderen.

– Vi tror unge mennesker har et større potensiale til å forandre ting samt konkrete ideer om hvordan skape et bedre liv. Mange politikere og folk i pressen mener det vil ta minst en generasjon før vi kan se betydelige end-

ringer – også i tenkemåten. Et av flere forslag i programmet vårt er å øke rekrutteringen av unge mennesker til parlamentet. Zarko Korak, professor i psykologi samt presidentkandidat for partiet vårt, foreslo dette. Zarko mener de unge ikke bærer på de samme grusomhetene i hukommelsen men har en "ren" hukommelse og derfor ikke ønsker hevn over de ugjerninger som det jugoslaviske folk har blitt utsatt for.

Studentaksjoner

På institutt for biologi, hvor Alexandra studerer, er dekanen sosialist og støtter den sittende regjeringen. Da studenter ved instituttet begynte å holde demonstrasjoner og protester mot regjeringen nektet han verken å forstå eller imøtekomme studentene i dialog. Fredsarbeidet ligger langt inn i fremtiden. Hver dag er Alexandra med på å arrangere studentdemonstrasjoner både på universitetet og i sentrum av Kragusevac. Hittil

har hun blitt arrestert fire, fem ganger – enkelte ganger satt hun opptil tre døgn i arresten uten mat.

– Aksjonene fortsetter, sier hun optimistisk.

– Nylig holdt vi en aksjon under navnet "En dinar mot Milosovic", der vi samlet dinarer på en tønne. Stadig flere støtter opp under aksjonene. Slikt hjelper.

Kunnskap på avveie

Diskusjonen om nyvalg stiger i Serbia. Sosialdemokratisk Ungdom er enda et lite parti og Alexandra tviler sterkt på at de kommer inn i parlamentet. Vlad Dracovic er en sterk kandidat og Alexandra mener sjansen for at han vinner er størst. Nasjonalismen er Serbias siste skanse og Dracovic er en beregnende retoriker.

– Dracovic er en god mann med mange ideer, men han er ingen president. Folk flest forstår ikke hva sosialdemokrati innebærer og beskylder oss for å være kommunister, noe som ba-

re gjenspeiler den lave kunnskapen i landet vårt. Mange folk er desillusjonerte og reiser utenlands, blant annet til Canada, Sverige eller Tyskland. Dette er mulig for de med penger. Dermed havner vi i en situasjon der Serbia tømmes for unge ressurssterke mennesker.

Handlingslammet

– Vi har fått noe hjelp. Dessverre henvender de fleste humanitære organisasjonene seg til den sittende regjeringen som i sin tur selger varene på svartebørsen. Vi befinner oss i en situasjon der det loves mye, sies mange fine ord, men alle er vi handlingslammet.

Alexandra forteller at partiet har god kontakt med flere europeiske land. Stort sett er det skriftlige henvendelser av informativ art som bekrefter at man støtter arbeidet.

– Det er flott, men vi blir ikke mette av ord. Mulighetene for at det blir borgerkrig i Serbia er store. Folk utsettes stadig for

politivold. Vi har verken sosialhjelp eller elektrisitet til å overleve vinteren.

Samarbeid

Gjennom seminarer og konferanser lærer medlemmene i Sosialdemokratisk Ungdom mye om ulike politiske situasjoner over hele verden og kommer i kontakt med andre mennesker og andre erfaringer. Dette er helt nødvendig da vi ikke kan forholde oss til presen på et saklig grunnlag. Ytterst få ser på fjernsyn da vi stort sett utsettes for propaganda og likevel vet at nyhetene er usanne.

For Alexandra har medlemskapet i det europeiske NGO-nettverket Women in Black vært berikende på alle måter. Her har kvinner – og enkelte menn jobbet med fredsforebyggende arbeid under slagordet "If you want peace prepare peace". Forskning, aksjoner og konferanser er noe av arbeidet nettverket jobber med. I tillegg er det nedsatt et fond som skal støtte fremtidig arbeid.

Domstilt diktator

Tiltalt for folkemord og tortur er en av dette århundrets verste diktatorer midt i en omfattende rettsprosess. General Augusto Pinochet har allerede blitt fratatt sin strafferettslige immunitet, og Storbritannia har gitt klarsignal for at han kan utleveres til Spania for å settes på tiltalebenken. Likevel er dette bare en begynnelse.

For Pinochet anket selvsagt kjennelsen.

Nå kommer den pågående rettsprosessen mot den tidligere diktator til å fortsette sin tilsynelatende endeløse ferd gjennom det britiske – og internasjonale – rettssystem i enda mange måneder, for ikke å si år, før en endelig avgjørelse fattes. En slik kjennelse vil imidlertid bli imøtesett med enorm interesse: Står vi foran en skjellsettende presedens for internasjonal rettspraksis, eller er dette bare en enkeltstående sak som legger få, eller ingen, føringer på folkerettslige problemstillinger?

Gjennombrudd

– Slik jeg ser det har det vært flere gjennombrudd så langt i denne saken, sier pressetalsmann for Amnesty International Norge, John Peder Egenæs.

Det første var selvsagt selve arrestasjonen av Pinochet, hevder Egenæs. Den var i seg selv et voldsomt skritt i riktig retning. Dernest kom kjennelsen som fratok Pinochet strafferettslig immunitet.

– Avskaffelse av immunitet for statsledere har ikke skjedd tidligere, påpeker Egenæs, og ser dette som en banebrytende avgjørelse. Denne ble senere opprettholdt av det britiske Overhusets dommerutvalg. De vedtok dermed at internasjonal lov gikk foran britisk lovgivning, sier Egenæs, som synes at det er interessant at dette nå har blitt prøvet i en domstol.

Problematisk

– Dette kan jeg ikke umiddelbart si meg enig i. Egenæs' synspunkt bør etter min mening modifiseres, sier Line Ravlo, universitetsstipendiat ved Det juridiske fakultet ved Universitet i Tromsø.

– Det vil alltid være opp til det enkelte lands domstoler om internasjonal rett går foran nasjonal lovgivning. Norske eller for eksempel kinesiske domstoler trenger ikke å følge samme standpunkt da de ikke er bundet av engelske domstolars synspunkt, uttaler Ravlo.

Det må også skilles mellom ulike former for internasjonal rett. Pinochets overtredelser går spesifikt på brudd med Torturkonvensjonen av 1988, og da i tillegg spesielt grove brudd. Konvensjoner angående tortur kan tenkes å bli behandlet ganske så annerledes enn for eksempel konvensjoner angående havfiske. Dette gjør Pinochet-saken unik, og dermed vil den neppe skape en internasjonal presedens. Dette er bare en enkeltstående retts-sak.

Langt fra dom

Her er det også viktig å påpeke at en endelig avklaring fortsatt synes fjern. Ingen kjennelse er fastsatt, og Pinochet har enda to instanser han kan anke saken inn for i Storbritannia. Dessuten skal britenes innenriksminister, Jack Straw, ta den endelige avgjørelsen om hvorvidt chileneren skal utleveres til Spania. Dermed er man inne på den

politiske siden av saken. Straw vil være under enormt press fra mange kanter hvis saken ender opp hos han. Britenes tidligere jernkvinne og statsminister Lady Thatcher har for eksempel uttrykt sterk misnøye med Storbritannias behandling av den stadig mer sykelige 83-åringen hvis utgangspunkt med Englands-oppholdet var medisinsk assistanse. I stedet endte han opp bak andre dører enn de på det private sykehuset.

Pinochet selv, som fikk dispensasjon fra de siste høringene grunnet skrantende helse, krydrer situasjonen ekstra når han karakteriserer arrestasjonen som "politisk motivert." Det blir ingen enkel avgjørelse for Straw.

Hvorfor Spania?

Det er først etter at saken har gått gjennom det britiske rettssystemet at en eventuell rettsak kan starte. Det vil si, hvis Pinochet i det hele tatt blir utlevert til Spania. For det er Spania som har tatt ut tiltale mot den tidligere diktatoren. Den opplagte årsaken til det er at Chile selv ikke ønsker å sette sin tidligere president på tiltalebenken. Men innfløkte vernetingsregler hindrer ethvert land i å ta ut tiltale. Det kreves tilhørighet til overtredelsene. Dette har Spania i form av at de har statsborgere hvis nærmeste familie har vært utsatt for grove overgrep, dermed har også krenkelsene skjedd mot utenlandske, og ikke bare chilenske, statsborgere.

Internasjonal Straffedomstol

Pinochet-saken har spesielt to klare problemstillinger i forhold til det internasjonale rettssystem. For det første finnes det i dag ingen internasjonal domstol som har myndighet til å straffe noen i slike overgrep det her er snakk om. Haag-domstolen tar først og fremst for seg tradisjonelle grensespørsmål. En Internasjonal Straffedomstol er derfor i prinsippet vedtatt. Domstolen eksisterer, men har ikke trådt i kraft. Dermed må fortsatt de enkelte land ta ut tiltale hvis de vil ha tidligere diktatorer dømt.

Problem nummer to i forhold til Pinochet-saken er at det heller ikke eksisterer noe internasjonalt politi. Dette gir problemer med hensyn på anholdelse og utlevering av overgripere. Grunnen til at Storbritannia har anholdt Pinochet og kommer til å utlevere han så fremt det ikke er i strid med internasjonale regler, er en spesifikk utleveringsavtale mellom Storbritannia og Spania.

Begrensninger

Det er også viktig å påpeke de begrensningene som er innbakt i de første kjennelsene til Overhusets dommerutvalg. Hvis Pinochet utleveres kan han kun tiltales for 35 tilfeller av tortur, alle begått etter 8. desember 1988. Det var nemlig den datoen de tre landene involvert, Chile, Storbritannia og Spania, godkjente FN's Torturkonvensjon – og denne konvensjonen har ikke tilbakevirkende kraft.

Preventiv dom

– Det vesentligste i denne saken er å få gjennomført rettsoppgjøret, sier Egenæs. Håpet er at denne saken kan virke preventivt på andre statsledere, fortsatte han.

Men på hvilken måte virker dette rettsoppgjøret preventivt? Kommer statsledere til å begå færre brudd, eller kommer de rett og slett ikke til å reise til land som kan tenkes å utlevere dem?

Ikke summarisk

Egenæs uttrykker ikke bekymring over at rettsprosessen mot General Pinochet trekker ut i langdrag.

– Ingen er tjent med en summarisk rettsbehandling, hevder Amnestys pressetalsmann. En metode Pinochet selv med all sannsynlighet brukte i sin tid som statsleder.

– Vi ønsker oss ikke ned på hans nivå. Vi vil vise Pinochet hvordan et rettssystem skal fungere, sier Egenæs.

Derfor klager han ikke på at den første kjennelsen til Overhusets dommerutvalg ble tilsidesatt da det ble kjent at en av dommerne, Lord Hoffman, var frivillig medlem av Amnesty International. En pinlig affære mente mange. Ikke i følge Egenæs: den var bare veldig, veldig uheldig. Likevel er han glad for at Amnesty ikke ble utsatt for noe troverdighetsproblem på grunn av en slik kjennelse.

– Dette var en avgjørelse vi ikke ønsket at noen skulle så tvil om, sier Egenæs.

Konsekvenser

– At statsoverhoder kan påberope seg rettslig immunitet er en foreldet idé i dag, sier leder for Amnesty UK, Tim Hancock. Et viktig fremskritt for internasjonal menneskerettighetsarbeid er at ingen rettslige finurligheter eller smutthull har blitt brukt i denne saken, hevder han, og at noen tok affære.

– Hvis ingen hadde tatt ut tiltale ville Pinochets ugjerninger vært et eksempel til etterfølgelse for andre diktatorer verden over, sier Hancock. Klarer imidlertid Spania å få avsagt en kjennelse, vil de statuere et helt annet eksempel.

Kanskje kan til og med det vi ofte velger å omtale som "gode" statsledere føle seg utrygge. Slik sett vil en rettskraftig internasjonal straffedomstol være politisk problematisk. Det blir helt opplagt vanskeligere å få den amerikanske presidenten på tiltalebenken enn den serbiske statsleder. For å ta ut tiltale kreves det at man har nok makt bak seg, og dermed risikerer man en domstol der bare diktatorer fra den tredje verden blir dømt.

I ytterste konsekvens kan vi tenke oss følgende scenario: hvilket som helst land kan ta ut tiltale mot statsledere og holde dem ansvarlig for handlinger som vedkommende har begått i sitt hjemland.

Vegar Andreassen

17. oktober 1998

28. oktober

25. november

9. desember

17. desember

General Augusto Pinochet blir arrestert i London på fullmakt fra Spania som ønsker han utlevert tiltalt for folkemord.

General Pinochet vinner fram i høyesterett, og arrestasjonen blir tilsidesatt på basis av at den var lovstridig.

Overhusets dommerutvalg, Storbritannias høyeste domstol, innvilger ikke strafferettslig immunitet til Pinochet på bakgrunn av hans posisjon som tidligere statsleder. De underkjenner dermed et høyesterettsvedtak, og åpner for at Pinochet kan bli begjært utlevert til Spania.

Innenriksminister Jack Straw gir klarsignal for at utleveringsforhandlingene kan starte.

Klart for ny høring: Overhusets dommerutvalg tilsidesetter sin tidligere kjennelse, da en av dommerne, Lord Hoffman, blir erklært inhabil (som frivillig medlem i Amnesty International).

“Står vi foran en skjellsettende presedens for internasjonal rettspraksis, eller er dette bare en enkeltstående sak som legger få, eller ingen, føringer på folkerettslige problemstillinger?”

ILLUSTRASJON: AMNESTY INTERNATIONAL

TORTUR: Pinochet overtok makta fra Salvador Allende i Chile ved et statskupp i 1973. Tortur og forsvinninger var utbredt under hans sytten års knallharde regime.

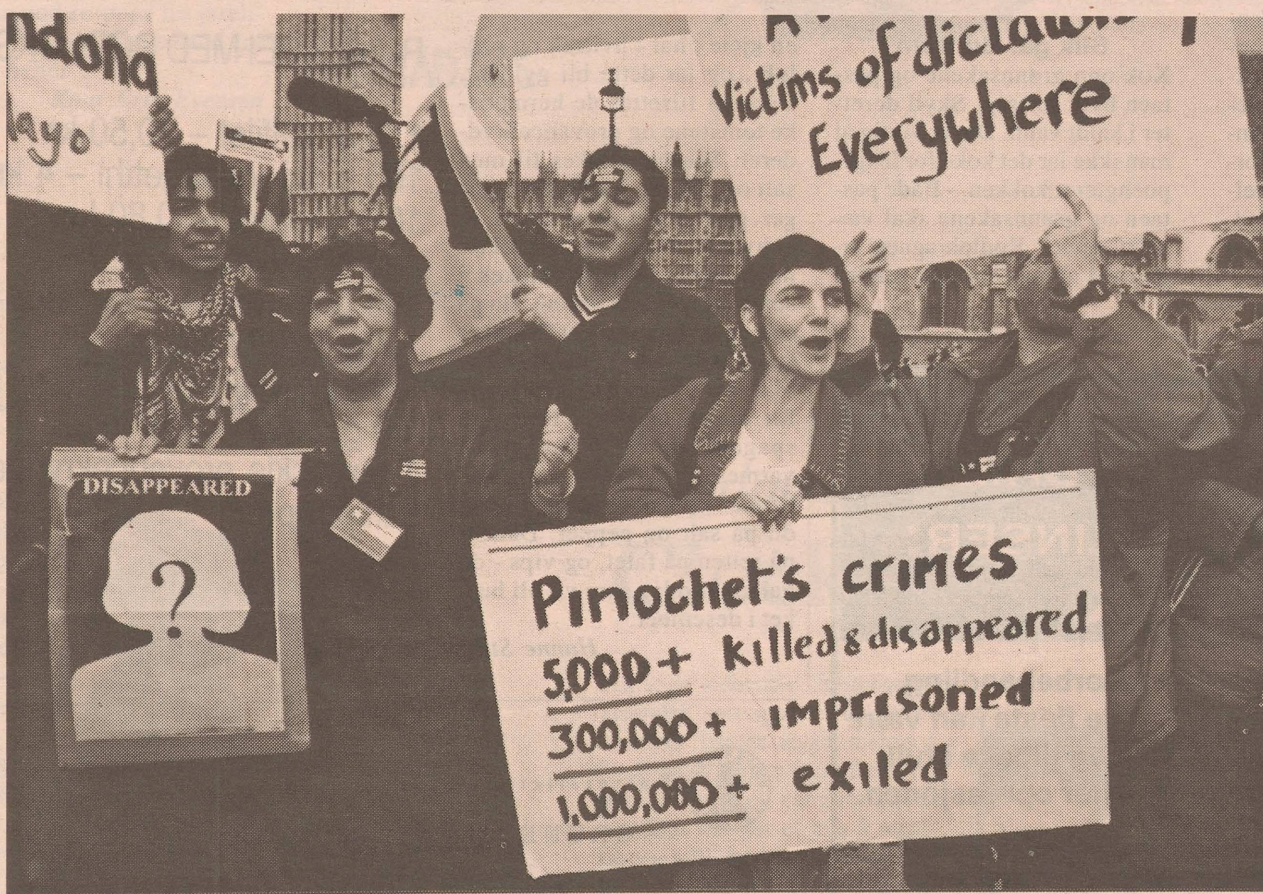

FOTO: THOMAS NIELSEN

MOTSTAND: Menneskerettighetsforkjempere og andre aktivister var samlet utenfor Parlamentsbygningene i London da Overhusets dommerutvalg nådde sin andre kjennelse i Pinochet-saken.

24. mars, 1999

15. april

8. oktober

22. oktober

???

Pinochet når ikke fram i den historiske andre-høringa, og blir ikke innvilget tiltaleimmunitet. Men får likevel redusert antall tiltalepunkter, og Straw bes om å gi en ny redegjørelse.

Innenriksminister Straw opprettholder kjennelsen til Overhusets dommerutvalg, og Spania kan gå videre med sin forespørsel om utlevering.

Bow Street forhørsrett beslutter at Pinochet kan bli utlevert til Spania, og må møte i retten tiltalt for tortur- og menneskerettighetsovertramp. Pinochet kan anke dommen til høyesterett (og senere Overhusets dommerutvalg) innen 15 dager

Pinochet leverer inn sin anke til forhørsretten, og åpner for nye måneder med juridisk tautrekking.

Dato for endelig avklaring av Pinochet-saken er fortsatt uviss. Sannsynligvis står vi foran måneder, om ikke år, med juridisk tautrekking.

Studentmat med smak

Utropia ga kjøkken-sjef Rune på "Markens grøde" utfordringen å lage et måltid for under 30 kroner. Vi møtte en småskjeptisk kokk - klar til å løse oppgaven.

Det er fredags formiddag. Butikken er full av forneme damer på jakt etter den perfekte søndagsmiddagen. Ekspeditrisen bak fiskedisken rister på hodet. -Skal dåkker ha 200 gram sei? Kjem e det som skal spise det måltidet? Vi roter litt rundt blandt hylene. Til slutt ender vi opp på skarve 25 kroner. Kokken er litt overrasket, men veldig fornøyd.

Klar til start

Kjøkkenet på restauranten er i ferd med å våkne. Lukten av hvitløk blander seg med lyden fra gassovnen. Det oser og det freser. -Trenger vi mye gåselever, spørres det. -Hvor mye pesto har vi igjen; innkjøp av varer studenter sjelden ser gjøres med skarpt blikk. Nysgjerrige hoder lurer på om Rune klarer å løse denne tilsynelatende harde oppgaven. Vi forstår fort at kjøkkensjefen er i sitt rette element. Han svinger den japanske grønnsakskniven, og forteller om den gang han sjelden hadde alle fingertuppenes i behold. Vi lytter, og ser på med vidåpne øyne.

BILLIG: Gourmetmat for 25,- kroner

Slik går du fram

Kok opp grønnsakene og pastaen hver for seg. Skyll deretter i kaldt vann. Det er viktig at man ikke lar det koke for lenge, poengterer kokken. - Både pastaen og grønnsakene skal være "al dente". Rødløkragnen lages ved at man smelter smør i

en kjele, har i hvitløk og rødløk, og lar dette bli gyldent. Deretter tilsettes de hermetiske tomatene og provancekrydderet. Sausen smakes til med salt og pepper, lukten som følger gjør deg sulten. Husk at enhver god kokk smaker til alt han lager! Seifiletten stekes i smør på middels varme. Ha på salt og pepper etter at fisken er stekt, slik unngår du at fisken blir tørr. Nå er det ikke lenge før maten er klar. Først må spagethien og grønnsakene varmes opp hver for seg, i kokende vann med smør. Så har du på salt og pepper. Dander nå retten på fatet, og vips - du har en middag som vil bli husket i desember.

Hanne Stien

RUNES SEI MED RØDLØKSRAGU:

- 170 g. seifilet - 10,50 kr.
- 100 g. båndspagetthi - 4 kr.
- 100 g. gulrot - 0,80 kr.
- 100 g. sellerirot - 2,70 kr.
- 100 g. hermetiske tomater - 1,50 kr.
- 100g. løk - 1,80 kr.
- 1 fedd hvitløk - 0,20 kr.
- 50 g. smør - 2,50 kr.
- 1 spiseskje provencekrydder - 0,90 kr.
- salt/pepper

DET BESTE ALTERNATIV TIL BRILLER OG KONTAKTLINSER: LASIK

LASIK er en smertefri laserbehandling. Den gir så raskt resultat at de fleste kan være uten briller/kontaktlinser og tilbake i full aktivitet allerede 24 timer etter operasjonen.

Monica Johansen, student ved UiT her vært veldig nærsynt for bare få uker siden. Nå, etter LASIK ved SynsLaser, kan hun gå fritt på tur uten briller eller kontaktlinser

SynsLaser-klinikken har lengst erfaring i Norge med LASIK. Flere av våre kirurger er selv operert ved SynsLaser, noe som er enestående i Norge.

**Ring grønt nr.
800 82 82 2**

**Studentrabatt
kr. 1 000 pr. øye**

SynsLaser

SynsLaser i Tromsø
Fjæreveien 6, 9024 TOMASJORD
Fax: 77 63 96 41

E-post: synslaser@usa.net Web: www.synslaser.com

Universitetet i Bergen

GRUNNFAG MEDIEVITENSKAP

Institutt for medievitenskap
tilbyr grunnfag medievitenskap
som fjernstudium

Undervisningen foregår via Internett,
CD-rom, TV-program og regionale samlinger.
Studiet strekker seg over tre semestre
med start høsten - 99
og avsluttende eksamen høsten 2000.

6. og 7. november er det samling i Tromsø.

**Vi har fremdeles ledige plasser
for deg som tilhører Tromsøregionen!**

TA STRAKS KONTAKT MED SEVU

☎ 55 58 20 40

eller besøk våre nettsider
www.mediaFU.uib.no

SEVU - Senter for etter- og videreutdanning

For dem sånn
midt imellom

Utropia

Svenske helter i Aud.Max.

Wannadies er et mysterium, de vil ikke passe inn i noen en sjanger. "Bandet fra Sverige" er egentlig bosatt i England, og har i en årrekke vært en plass mellom uavhengig/kommersiell, rock/pop.

Dette er et band som kom med på en millionseigende filmmusikk-cd (Romeo and Juliet) og bruker samme studio som Beastie Boys og samme producer som Weezer, men fortsatt kaller samleplata sin "Skellefteå".

Studentsamfunnet sin storsatsing dette semesteret er det svenske bandet Wannadies. Bandet spiller i Tromsø torsdag i Aud.Max., som en del av lanserings-turneen for deres femte album, Yeah.

Gjennombrudd i England

Wannadies begynte sin karriere smått. Det var først da de fikk utgitt sitt tredje album, "Be A Girl" i England – gjennom det engelske plateselskapet Indolent Records – at gjennombruddet kom. Etter at dette skjedde i 1995 gikk ting fort for bandet. Singlene ble store slagere, de var favoritter på festivaler, og snart hadde de flyttet til England.

Sveriges besta popstjärnar

Da samleplata "Skellefteå" kom ut i 1998 så unnskyldte Aftonbladet at Wannadies måtte dra til England for å bli kjent i Sverige. I anmeldelsen av samleplata "Skellefteå" beklager de at de ikke hadde fulgt med allerede i 1989.

"Pär Wiksten ÅR en av Sveriges besta popstjärnar. Han har rösten, låtarna och håret. Ge honom en scen och han äger den. Redan i "The Beast cures The lover" från 1989, hörs det låter stort".

De to platene Wannadies har gitt ut etter gjennombruddet, preges av større selvtillit, mer varierte sanger og er et fint symbol på hvordan god respons fra publikum og kritikere kan gjøre et lite anerkjent band fra Skellefteå til dagens "svenske helter".

Knut Erik Evensen

WANNADIES

BMG
BMG NORWAY AS

Fra galla til sirkus

Så skulle vi studenter atter tau-es gjennom universitetets mest skandaløse arrangement i full åpenlyshet. Circus Maximus har uvisst lange tradisjoner ved Universitetet i Tromsø. Aldri har Studentsamfunnet så mange medlemmer som lørdagsaftenen i november – nye medlemmer i døra.

Til en pompøs gallamiddag hører naturlig universitetets mer sære utspring av kultur. Manns- og kvinnekor med kantater og Ole Paus-vittigheter, samt alskens idiotiske fuglekostymer, strømmer på til alles fortvilelse. For samtlige Tromsøstudenter er misfits på Circus Maximus. Fråtsing i kontinentalt volum til bords med statsvitere "on the rocks", mens man hører Sølvgutten i Jesuskjortler spille falske trompeter – gjør det vanskelig å opptre korrekt dannet. Mens svøpet av kultur og ukultur legges over deltakerne, løper promillen løpsk og setter medstudenter i et helt nytt lys. Erfaring fra tidligere maksimums-sirkuser tilsier at festdeltakerne tas godt over høyden. Kjoler og dresser blir gradvis tilpasset utelivet i

byen mens siste røykelaks og tilfeldig sausedressinger drukner under sigarettstumper i kantineasjettene.

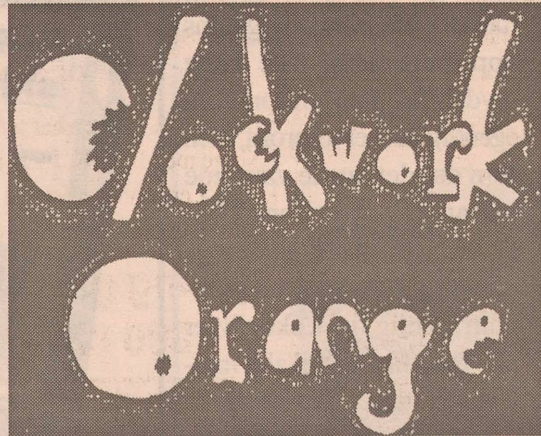
Nordnorsk drikkekultur på sitt ubarmhjertighet, anvendt på mønsterstudenter fra skjøre strøk i Norge, gjør Circus Maximus til universitetets morsomste fest. Studentsamskipnaden serverer – semesteravgiften betaler.

Andreas Knudsen

Ungdomshuset innvies med Clockwork Orange

For to år siden ble "Klåkkwørk årrendsj" satt opp som en del av kampen for et ungdomshus i Tromsø. Kampen førte frem, og det ble bevist én gang for alle at ungdom trenger et hus å utfolde seg i. Nå har ungdom et tomt hus som de må fylle. Fra 30. oktober til 5. november vil det nye ungdomshuset i Vestregata 27 (tidligere Kapp Ahl) være åstedet for Clockwork Orange. Teaterstykket vil fortsatt ha engelsk/nordnorsk innpakning, men ellers er det meste nytt. Rollene blir tolket av nye unge teaterspirer, musikken er arrangert på nytt, og resten av innslagene – dans, kulisser, kostymer osv. er alle laget av ungdomshusets første brukere.

Knut Erik Evensen

Ab Via

PÅ KANTEN

“Hundre års markering, 21. – 23. oktober 1999”. Slik lyder tittelen på et kultur arrangement som nylig gikk av stabelen, og så vidt Ab Via redaksjonen vet er dette ny verdens rekord i 3 dagers lengde. Rekord forsøket føyer seg inn i rekken av interessante lang distanse eksperimenter den senere tid. For eksempel står vi nå overfor et tusen års skifte, og vi minner i den anledning om at kultur revolusjonen i Kina bare tok noen få år, at den industrielle revolusjon var over stått i løpet av et drøyt hundre år, og at et bleie skift strengt tatt ikke tar mer enn noen minutter.

Denne lille betenkning er selvfølgelig et resultat av at vår tids rettsskrivning styres av alt annet enn rettskrivning. Ord delings manien er over oss. Det deles i hytt og gevær, i aviser og blader, i oppgaver og saks papirer. Vi lar tommel fingrene løpe løpsk over vår tids skrive innretninger. Det tommeste rommet av alle er mellom rommet, og artikler og papirer, kjærlighets erklæringer og rute tabeller, ja, selv ungdoms opprørets farge rike vegg pryde, fylles med tomrom som egentlig ikke er tomrom, men rom der det burde vært noe helt annet enn mellom. I følge våre uhøytideige beregninger går det med en gjennom snittlig finsk skog hver uke for å få plass til alle mellom rommene.

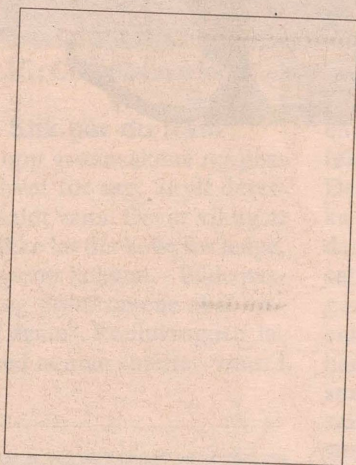
Hold tommel fingrene av fatet! Ikke sløs med plassen! Ikke skriv ingen ting der der skal stå noen ting! Det er bortkasta. Du har for eksempel ved å lese denne spalten kastet bort masse tid på tomhet. Bort med ord delinga!

UHØRT

Vi vi må må arbeide arbeide for for en en bedre bedre verden verden

Boutros Boutros-Ghali

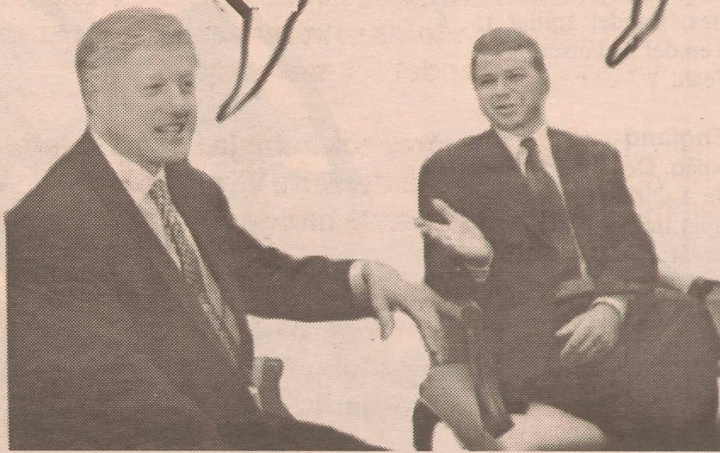
TABULA RASA

IMMATURUS

*Jeg er havren
du er hveten*

**NEI, JEG ER
CLINTON!**

NYTT FRA NORSK SPRAKRAD

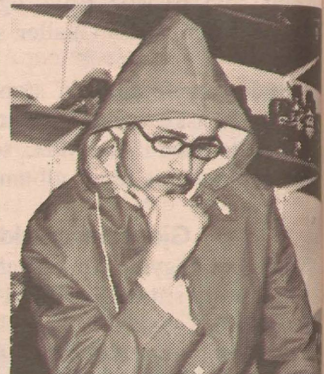
Bare for å gjøre det helt klart: En trilogi er egentlig en trilogi. Når man kaller en trilogi for en trilogi, er det en sakalt haplogi. Nå har det seg bare sann at en haplogi også er en haplogi, ettersom det egentlig heter haplogi. Mineralogi heter altså egentlig ikke mineralogi, men mineralogi.

Ordet poter har derimot

en annen historie, og er et resultat av fenomenet haplografi, som ikke må forveksles med haplogi, og som for øvrig egentlig ikke heter haplografi, men bare haplografi. Haplografi har vi nå man kaller poteter poter, men ikke omvendt. Å kalle poter for poteter er simpelthen et resultat av inkompetanse. Var det noen som lolo?

MARGINALT

Forrige helg ble store deler av Troms rysta av et kraftig jordskjelv. Det er det fortløpige siste skjelvet i en bølgesom har rammet både Japan og Taiwan. Er DU redd for skjelvene?

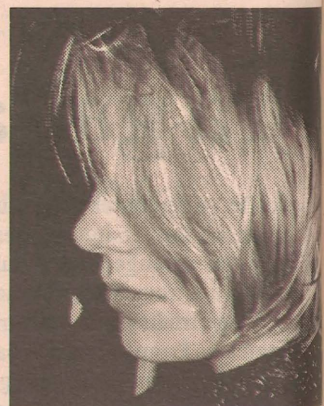
Øvre Richter Skala
Kaldfjord

– Redd, nei. Det er jo bare snakk om mindre helle ristninger.

Engelbrigt Hompeidink
Hansnes

– Ja. Dette er et tegn fra Gud. Han viser oss at kontinentalplatene driver på flytende magma.

Helle Skakevold
Yttersida

– Nei, huset mitt står enda. De store ødeleggelsene i Taiwan viser bare at "Made in Taiwan" ikke er et kvalitetsstempel.

Juliana
Innst i fjorden

– Det gikk bra denne gangen, men vi har likevel lyst til å beklage, og lover å være mer hensynsfulle neste gang vi hopper i høyet.

trivielt

Dagbladet vier sine feite typer til slanking: «Ekspertene ville fette suge meg», heter det i et fett oppslag. Ab Via-redaksjonen flesker til med lettversjonen av oppslaget: Den uten «fett».

Nettpreik

Mens kulda setter inn rundt oss, kan man alltid klistre seg foran en skjem og glemme pensum for en liten stund mens man enda kan.

Ting skjer på datafronten, Advanced MicroDevices har annonsert ny prosessor som angivelig vil bryte den magiske (hvertfall m.h.t. hjemmebruk) 1 gigahertz grensen like over nyttår. Deres foreløpig raskeste prosessor går på usle 700 megahertz. Min beskjedne påstand er at alle uansett kommer til å gå tilbake til kulerammen etter tusenårskiftet. Endelig skal verden bli befridd fra denne djevlelike innretningen, datamaskinen – nuvel...

Netthjelp

Første side ut denne gang er NetAid, en gigantisk megasvær livekonsert som ble sendt på nettet en liten stund tilbake. Det sies at arrangørene hadde overdimensjonert tilkoblingen på nettet, dvs. at de ikke mottok like mange online surfere som forventet. Dette hindret likevel ikke det triste faktum at alt undertegnede mottok under direktesendingen var et lite, utdelt stillbilde og litt skraping i høyttalerne. Hurra for den nye kommunikasjonsteknologien. Klipp fra denne konserten kan sees på www.NetAid.org. Forresten ga denne konserten meg enorme åttitalls-flashback. Hvem husker vel ikke monstrositeten LiveAid? Nuvel..

Testofetisj

Fra et musikalsk sett vederkevegelse som NetAid (deltok ikke Fluff Daddy?) går vi over til hjemmesiden til et nytt og fremadstormende band ved navn The Hydromatics. De er nyeste ankomne på den meget eminente svenske labelen White Jazz. Musikalsk sett ligger de i landskapet mellom The Hellcopters og The Turpentes. Testosteron-rock med høy automobilfetisj-faktor med andre ord. Sjekk ut hjemmesiden deres på www.xs4all.nl/~tourette/hydro.html. Alt som mangler nå er bandspesifikt domene-navn.

- Apport!

Sist ut denne gang er The Dilbert Zone på www.unitedmedia.com/comics/dilbert/. Denne tegneserien er på alle måter genial for alle som daglig lever i kontorbås-helvetet og har inkompetente sjefers som maser på at du skal utføre meningsløse oppgaver på alt for kort tid.

Det var alt for denne gang, som alltid kan du maile linker til DeThomaso@c2i.net

Vi noterer at...

...Amtmandens Datter jubilerer. For tre år siden så hun dagens lys, årsdagen ble feiret med at spiseplikt ble innført. Vi-noterer-at-redaksjonen gratulerer mens vi med nostalgi i blikket minnes de harde femtiåra da en måtte tyne en cola i timesvis for å få lov til å sitte på cafe.

...pressen forleden diskuterte, ja, nettopp pressens håndtering av trippeldrapssaken i Sørums. Vi-noterer-at-redaksjonen tar ikke stilling til skyldspørsmålet, den kvinnelige delen ønsker imidlertid dissens på pressens bruk av ordet "massedrapsmann". – Vi finner det sterk diskriminerende da vi kvinner sannelig er i stand til å drepe flere på en gang, heter det i et møtereferat.

...beboeran i våres loftsetasje har nok vatn. Her om dagen drefsa dem fleire liter på deler av Vi-noterer-at-redaksjonen, det va godt vi ikkje va mellabær, då hadde vi fått vatn langt neri skårre.

...verden bare blir mindre og mindre. Nå har den kommet til Tromsø. Under «Verden i Tromsø» åpnet Kulturhuset ytterdøren kollåpen for allehånde fremmedfolk. Det sydet av karri, piri-piri og hambla-hambla. Hurra for et fargerikt fellesskap!

STIAN
& Co.

PÅ GRUNN AV MYE ARBEID HAR IKKE STIAN RUKKET Å TEGNE EN STRIPE DENNE GANGEN.

I STEDET VIL GISLE FORTELLE EN "HVORFOR KAN IKKE JEG"-VITS!

www.pokus.net

HVORFOR KAN IKKE JEG DRIKKE, NÅR ANNELI DRECKER?!

STIAN '99

Studenter annonserer gratis på:

Tavla

Tlf: 77 64 42 83. Faks 77 64 51 99.

Janne og Morten på ped.sem og Morten på IBG gratuleres med den lille gutten av kusinetante.

Begjær?

Jeg har to billetter til Ning-forestillinga Begjær 1000 på Rådstua torsdag 28.10 og mangler noen å gå sammen med. Mail meg på [andora@yahoo.com!](mailto:andora@yahoo.com)

Fire på rad:

Hvem synes du er den kjekkeste studentpolitikeren?

Ingrid Hedlund
Religionsvitenskap

Terje Møien, men jeg kommer til nød å gi ham en slenger.

Lone Bruvold Nilsen
2. avd. juss

Vet ikke hvem noen av studentpolitikere er.

Marianne Lillegård
2. avd. juss

Jeg vet ikke om noen studentpolitikere.

Pål Sørensen
Hovedfag ferskvannsbiologi

Jeg har sett noen søte jenter fra SSL på do.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Nettene blir lengre, dagene blir kaldere. Semesteret nærmer seg eksamen, semesteroppgave eller bare avslutning. Men vi lar oss ikke affisere av slikt der vi sitter vekslingsvis på restauranter/utesteder eller tidvis lesesaler. Her er noe av evenementene denne byen har å by på de neste fjorten dagene.

Onsdag 27.oktober

Tema på **Blå Rock Café** i kveld er **Garasje/the Cramps**. Denne fantastiske sjangeren eksemplifisert ved de levende legendene Lux Interior & (Poison) Ivy Rorschach i the Cramps består av en sunn blanding av: "sinnssykdom, hylling av massemordere, burmesiske stripere, store doser bisarr sex og en uovertruffen kjærlighet til det obscure og antikommersielle innen både film og musikk". Kan en enkel, avsendig sjel ønske mer?

Tøffe jenter med stive brystknopper inviterer til **Stiff Nipples** utgivelsesfest på **Mack-Kjelleren**. Det er ikke kjønnet det kommer an på når en spiller rock, det er størrelsen på gitarforsterkeren.

Musikklinja ved Kongsbakken VGS arrangerer krokonsert på

Folkets Hus kl.18.00. Arrangementet er stilt i stand i samarbeid med **Operasjon Dagsverk**. Musikken vil etter sigende variere mellom klassisk og rock.

Torsdag 28.oktober

Norsk forfattersentrum arrangerer **internasjonal litterat med Wera Sæther**. Hendelsen finner sted på **Teaterloftet**.

Ning-ensemblet viser forestillingen **Begjær 1000** - Orkester, dans, skuespilleri, opera, tekst, samtidsmusikk og fysisk teater i en levende multimediaforestilling om begjær, mot, møter og installasjoner. Forestillingen vises på **Rådstua Teaterhus**.

Tema på **Internasjonalt seminar** denne gang er **Patent på liv og helse**. Legemiddelindustrien har tatt patent på menneskelige gener. Hva slags konsekvenser får dette? Innledere er bl.a. Dag Seierstad, utgreiingsleder ved sekretariatet ved Nei til EU og Kjetil Heimdal, overlege ved medisinsk genetik ved Radiumhospitalet i Oslo.

Studentsamfunnet arrangerer konsert med **The Wannadies** i **Aud. Max**. Disse fem svenskene er kjent for å være ufattelig bra live. Dette er høstens siste konsert på universitetet. Har du enda ikke vært på konsert i Aud. Max dette semesteret, burde du selvfølgelig få med deg denne! Dørene åpner kl. 20.00.

Lørdag 30.oktober

Tromsø teaterlag presenterer **"Klåkkvørk Årrensj"** - et stykke etter "A Clockwork Orange" av

Anthony Burgess, oversatt og instruert av Kristoffer Jørgensen. En rå og dyster framtidssjanger blir ungt og engasjert teater - en forestilling som blander teater, film, lyd, musikk og installasjoner. Stykket spilles på **Ungdommens Kulturhus**, Vestregata. I den anledning kan vi komme med forslag om obligatoriske engelsktimer?

Jazzklubben arrangerer konsert med **Close Erase** på **Tromsø Kunstforening**.

Tromsø Filmklubb viser ubergeni Peter Jacksons geniale spøkelsesfilm **The Frighteners**. I denne filmen er til og med Michael J. Fox tøff(!). Gå og se den! Peter Jackson er videre mannen som skal forevige Tolkiens Ringenes Herre på lerretet. Dobbelgrunn til å få med seg denne filmen! **Verdensteateret kl.14.30**. Det er tidlig men det er verd det.

Klokken 18 kan du begjære med **NINGensembllets Begjær 1000** på **Rådstua**.

Tromsøs nestor på tropisk musikk Bob Benoni inviterer sammen med Rafael til en salsafylt **Club La Havana** på **Mack-Kjelleren**.

Siste sjanse til å få med deg Ketil Høeghs **Jakten på forestillinga**. På **kulturhuset kl.19.00**.

Søndag 31.oktober

Sørg for å få med deg Norges eldste musikkprogram på nærradio, **Musikk Maksimum** på **Radio Tromsø, kl.16.00**.

Absolutt siste mulighet for å dykke ned i lidenskapen i **Begjær 2000** med **NINGensemblet** på **Rådstua kl. 18**.

Mandag 1.november

Mandag er forbeholdt kurrikulære aktiviteter.

Tirsdag 2.november

Seniorforum med Helge Stangnes som foredrar over temaet **"Vett og Uvett og den nordnorske fortellerkunsten"**. Foredraget tar sted på **Teaterloftet**.

Blå Rock Café viser den så smått geniale sci-fi filmen **Dark City** (Hjelp, det er griseværkt). Dette er filmen hvor oppskrytne The Matrix angivelig skal ha stjålet en idé eller åtte fra.

Onsdag 3.november

Nok en genial konsert finner sted i denne by. Først **Dead Moon**, så **Madrugada** og nå **Spain!** (Hva blir det neste?) Denne konserten finner sted på **Strøket**, og oppmøte er obligatorisk.

Torsdag 4.november

Tema på **Internasjonalt seminar** denne torsdagen er **Norsk flyktning- og asylpolitikk**. "Debatte denne kvelden er et forsøk på å belyse moralske, etiske og politiske konsekvenser av en "stram" og "åpen" flyktning- og asylpolitikk, og en drøfting av nåværende lovgivning og håndtering. Innledere er bl.a. Odd Einar Dørum, statsråd, Justis og politidepartementet, Ola Steinholt, biskop Nord-Hålogaland Bispedømme og Lisbeth Holand, leder av Nei til EU.

Fredag 5.november

Tromsø Kristelige Studentforbund, **Studentpresten** og **Katolsk**

refleksjonsgruppe arrangerer **hverdagsmesse** i den katolske kirken kl.20.00

Professor Reggae, Bob Benoni inviterer til **Intim reggae-aften** på puben **Bak Mål**.

Lørdag 6.november

Tromsø Filmklubb viser Eliseo Subielas **Kjærligheten Våkner**. "Her er en kjærlighetsfilm med nostalgi og spenning, humor og varme. Men fremfor alt en film som gir perspektiv og ettertanke". **Verdensteateret kl.14.30**.

Bob Benoni & Rafael inviterer deg til en salsafylt aften med **Club La Havana** på **Mack-Kjelleren**.

Søndag 7.november

Sørg for å få med deg Norges eldste musikkprogram på nærradio, **Musikk Maksimum** på **Radio Tromsø, kl.16.00**.

Mandag 8.november

Det er mandag, finn på noe selv for pokker!

Tirsdag 9.november

Blå Rock Café viser John Woos **Once a Thief** (Hjelp, vi el skulkel og tyvel). En ekte røverhistorie på hong-kong vis. "Uten tvil de mest underholdende 2 timer man kan ha med klærne på."

Hvis DU vil legge inn noe på Nord-Norge-banen, kontakt oss på faks/telefon/e-post: nordnorgebanen@yahoo.com ELLER stikk innom glassburet på SVF.